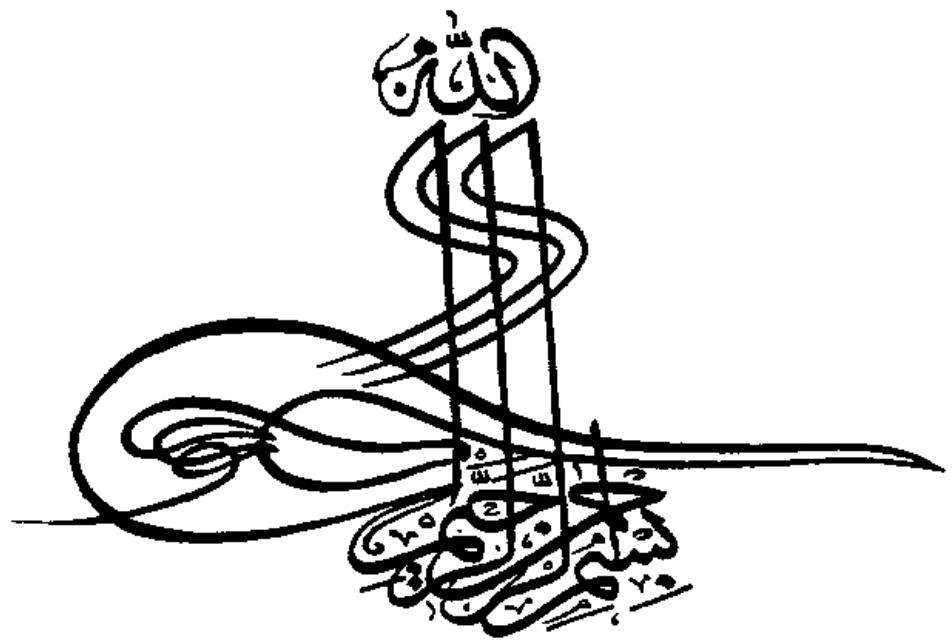

خدمات سلامت سطح اول

ویژه استفاده در شهر، حاشیه شهر و مناطق روستایی

پاییز ۱۳۹۳

فهرست مطالب

۱ مقدمه:
۲ بسته خدمات سلامت سطح اول
۴ ۱. ترکیب اعضای تیم سلامت
۴ ۲. الزامات بسته خدمت
۵ ۳. ارجاع
۶ ۴. گروه هدف
۷ ۵. خدمات و مراقبتها در سطح اول
۷ الف- مدیریت سلامت
۸ ب- آموزش و ارتقای سلامت (پیوست یک)
۸ ج- مراقبت از جامعه تحت پوشش
۸ مراقبتهاي ادغام يافته سلامت کودکان (پيوست ۲)
۱۱ مراقبتهاي ادغام يافته سلامت نوجوانان (گروه سنی ۶ تا ۱۸ سال) (پيوست ۳)
۱۲ مراقبتهاي ادغام يافته سلامت جوانان (گروه سنی ۱۹ تا ۲۹ سال) (پيوست ۴)
۱۳ مراقبتهاي ادغام يافته سلامت میانسالان (گروه سنی ۳۰ تا ۵۹ سال) (پيوست ۵)
۱۴ مراقبتهاي ادغام يافته سلامت سالمندان (گروه سنی ۶۰ سال و بالاتر) (پيوست ۷)
۱۵ مراقبتهاي ادغام يافته سلامت مادران باردار (پيوست ۸)
۱۷ مراقبت و درمان بيماريهاي واگير اوليويتدار و شایع در منطقه (پيوست ۹)
۱۸ سلامت محیط و کار (پيوستهای ۱۰ و ۱۱)
۱۹ د- پذيرش موادر ارجاعي و ارائه پس خوراند مناسب
۲۰ ه- درمان اوليه و تدبیر فوريتها (ویژه مناطق روستايی و شهرهای زير ۲۰ هزار نفر)
۲۱ و- ارجاع مناسب و به موقع، پیگيري موادر ارجاع شده به سطح بالاتر و دریافت پس خوراند از سطح بالاتر و انجام اقدامات مورد نياز بر اساس پس خوراند
۲۱ ز- ارزیابی خطر و ظرفیت پاسخ واحدهای ارائه خدمات در موقع بحران و مشارکت در نظام مراقبت بلایا
۲۱ ح- ارزیابی امنیت غذایی در جمعیت تحت پوشش و اجرای برنامههای توانمندسازی مردم بر اساس ظرفیت های محلی

۲۲.....	ط- ثبت و گزارش دهی صحیح، دقیق و به هنگام بر اساس فرم‌ها، دستورالعمل‌ها و تکالیف محوله
۲۳.....	پیوست‌ها
۲۴.....	پیوست یک: شرح وظایف کارشناس مراقب سلامت در زمینه آموزش سلامت
۲۵.....	پیوست ۲: شرح خدمات ارائه شده توسط اعضای تیم سلامت در حیطه مراقبت کودکان زیر ۸ سال
۲۶.....	پیوست ۳: شرح خدمات ارائه شده توسط اعضای تیم سلامت در حیطه مراقبت گروه سنی ۶ تا ۱۸ سال
۲۷.....	پیوست ۴: شرح خدمات ارائه شده توسط اعضای تیم سلامت در حیطه مراقبت گروه سنی ۱۹ تا ۲۹ سال
۲۸.....	پیوست ۵: خدمات سلامت باروری و فرزندآوری
۲۹.....	پیوست ۶: شرح خدمات ارائه شده توسط اعضای تیم سلامت در حیطه مراقبت گروه سنی ۳۰ تا ۵۹ سال
۳۰.....	پیوست ۷: شرح خدمات ارائه شده توسط اعضای تیم سلامت در حیطه مراقبت گروه سنی ۶۰ سال و بالاتر
۳۱.....	پیوست ۹: شرح وظایف کارکنان در برخورد با موارد مراجعه کننده مشکوک به بیماری‌های عفونی و واگیردار
۳۲.....	پیوست ۱۰: خدمات سلامت محیط سکونت و محیط‌های اجتماعی
۳۳.....	پیوست ۱۱: خدمات بهداشت حرفه‌ای
۳۴.....	پیوست ۱۲: شرح وظایف کارشناس تغذیه در تیم سلامت
۳۵.....	پیوست ۱۳: شرح وظایف کارشناس سلامت روان در تیم سلامت

مقدمه:

هر انسانی که متولد می شود بالقوه امکان ۸۵ سال عمر مفید را دارد ولی این عمر مفید در جوامع و کشورهای مختلف متفاوت است و در درون کشور ها هم تفاوت چشمگیری وجود دارد که ریشه آن در مسائل اقتصادی، اجتماعی است. درصد ۷۵ درصد عوامل اثرگذار بر سلامت مربوط به عوامل اقتصادی و اجتماعی و محیطی است و ۲۵ درصد آنها مربوط به عوامل بیومدیکال است.

در حوزه بیومدیکال دسترسی و بهره مندی از خدمات با کیفیت مناسب و در حوزه اجتماعی حمایت مالی از مصرف کنندگان خدمت به ویژه نیازمندان و فقرا جزو اهداف عدالت در سلامت است. دسترسی به خدمات باید آسان، بصورت تیمی، ادغام یافته با استفاده از تکنولوژی مناسب و برای تمام گروه های سنی و جنسی و مستمر و پیوسته باشد و باید حاکمیت نظام سلامت اطمینان پیدا کند که همه مردم دسترسی در نزدیکترین محل زندگی شان به خدمت مورد نیازشان را دارند و از آن بهره مند می شوند و حفاظت مالی از آنان بعمل می آید.

برنامه تحول سلامت از زمان حضور جناب آقای دکتر هاشمی وزیر محترم بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در این وزارت آغاز و یکی از اولویت های کاری خود را تحقق موضوع فوق اعلام کرده است. یکی از موارد این موضوع ساختار مناسب و مورد دیگر بسته خدمت است. در مجموعه ای که در دست شما است بسته خدمت و شرح آن بسته بر حسب وظیفه کسانی که این خدمات را باید برای گروه های سنی ارائه کنند پیش بینی شده است. این بسته تدوین شده حاصل کار و تلاش مجموعه مدیران و کارشناسان ستادی حوزه بهداشت مدیران و کارشناسان محیطی استانها و برای ارائه خدمت در شهر و روستا است.

امیدوارم با تلاش همکاران ستادی و محیطی کاستیهای این مجموعه برطرف و بر غنای علمی واجرائی آن افزوده شود. جا دارد از تلاش و کوشش تهیه کنندگان این مجموعه تقدير و تشکر نموده و چون تعداد افرادی که در تدوین این مجموعه مشارکت داشته اند زیاد است از نام بردن آنان پرهیز کردم ولی جا دارد از تلاش خانم دکتر جعفری و جناب آقای دکتر کلانتری که تدوین این مجموعه را مدیریت کردد تشکر ویژه نمایم. امیدوارم در تداوم کار پوشش همگانی سلامت برای کل جمعیت در موقعیت جغرافیایی در غالب برنامه پزشک خانواده تحقق باید. در مدخل ورودی مردم به این ساختار مسئولیت پاسخگویی تماس اول کمایی سابق در روستا بهورز ولی در شهرها کارдан و یا کارشناس سلامت خانواده با محوریت پزشک عمومی مستقر در واحدها در ساختار جدید تعریف شده است. خدمات ارتقاء سلامت، پیشگیری، درمان، توانبخشی و تسکینی بصورت ادغام یافته با کار تیمی در قالب شبکه جامع و همگانی سلامت با ریاست و مسئولیت رئیس شبکه بهداشتی درمانی در شهرستان برای تمام مردم ایران در تمام کشور پیش بینی شده است که به تدریج استقرار خواهد یافت و کارت سلامت ایرانیان برای مردم صادر خواهد شد. امیدوارم در این رهگذر شاهد کاهش مرگ نابهنجام مردم، کاهش ابتلاء به بیماریها و جلوگیری از عوامل خطر و ارتقاء سلامت، بهبود کیفیت و سبک زندگی، رضایت و خشنودی از زندگی و افزایش امید زندگی، سالم و عاری از معلولیت و ناتوانی در حد ۸۵ سال باشیم.

انشاء ا...

دکتر علی اکبر سیاری

معاون بهداشت

بسته خدمات سلامت سطح اول

ارائه خدمات و مراقبتهای سلامتی اولیه باید در قالب بسته خدمات پایه سلامت طراحی شود. هدف از طراحی بسته خدمات ضروری، بهبود سلامت عمومی مردم، طراحی دوباره و منطقی سیستم مراقبت سلامتی، ایجاد مسئولیت پذیری شخصی، کاهش هزینه‌های عمومی مراقبت سلامت، داشتن نوآوری، ایجاد یمنی جامعه و حمایت اجتماعی، قابل تهیه بودن، انکاس ارزشهای سازمانی و مبتنی بر شواهد بودن می‌باشد.

بسته خدمات پایه سلامت مجموعه‌ای از خدمات اساسی و اولویت‌دار است و دارای ویژگی‌هایی مانند:

مجموعه محدودی از تمام مداخلات مراقبت سلامت است که در تدوین آن شرایط اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی مردم در نظر گرفته شده است.
از یک فرایند اولویت‌بندی برای انتخاب مداخلات استفاده شده است تا به اهداف فنی و یا اجتماعی خاص دست پیدا کند.

مداخلات در داخل بسته، مستقل از یکدیگر نیستند و بسیاری از آنها اختصاصاً برای تکمیل یا تقویت یکدیگر انتخاب شده اند.

بسته خدمات سلامت چیزی فراتر از یک فهرست ساده از مداخلات است. در اصل، بسته خدمات باید به گونه‌ای ساختاربندی شود که درون دادهای منفرد بتوانند یکدیگر را تکمیل کنند و مجموع حاصل، بزرگتر از جمع تک تک اجزا باشد. از نظر علمی، این نکته به معنی آن است که بسته خدمات صرفاً جمع کردن سیاست‌های خدمات در کنار یکدیگر نیست. اینکه چه خدماتی باید با همدیگر ارایه شوند و چه دروندادهای دیگری نیز در کنار مداخلات اصلی سلامت نیاز خواهند بود، قابل تأمل است.

بسته خدمات سلامت، ماهیتاً محدود خواهد بود. طبق تعریف، این بسته نه می‌تواند شامل همه چیز باشد و نه اینگونه خواهد بود. فرایند اولویت‌بندی به تعیین مهمترین خدمات کمک خواهد کرد. ممکن است خدمات بسیار بیشتری از این بسته حذف شوند تا اینکه به ان اضافه شوند. البته با استفاده از روش‌های مختلف اولویت‌بندی می‌توانیم اطمینان حاصل کنیم خدماتی که در بسته گنجانده می‌شوند، آنها ای هستند که بیشترین ارزش را دارند.

در تهیه مجموعه حاضر که بازنگری شده مجموعه‌های پیش از این است، تلاش شده است مهمترین مشکلات سلامت حال حاضر در جامعه مورد هدف قرار گیرد. از طرفی به منظور ارائه خدمات به صورت ادغام یافته، تلاش شده است مجموعه خدمات مورد نیاز افراد در قالب خدمات جاری در یک مجموعه قرار گیرد. به عبارت دیگر خدماتی که فهرست شده است در درجه اول با جنبه پیشگیری و مراقبت فعال داشته و در ادامه در صورتی که مشکلاتی در افراد مورد مراقبت کشف شد، مورد مراقبت خاص قرار خواهد گرفت.

مجموعه حاضر، با هدف وجود یک راهنمای سریع برای استفاده اعضای تیم سلامت در ارائه مراقبتهای جاری تهیه شده است. این مجموعه بدون منابعی که در پیوستها به آنها اشاره شده است کارایی لازم را نخواهد داشت و ضروری است علاوه بر این مستند، مجموعه‌های «مراقبتهای جامع سلامت ...» که به تفصیل به مراقبتهای جاری پرداخته و نیز راهنماها و دستورالعمل‌های اختصاصی بیماریها و حالات‌های خاص (مانند مجموعه مراقبت دیابت) در دسترس ارائه کنندگان خدمت قرار داشته باشد.

بدیهی است این مجموعه با حالت ایده‌آل فاصله داشته و نیز نیازمند بازنگری مکرر می‌باشد، علاوه بر اینکه برای مناطق شهر و حاشیه شهر نیازمند پیوست‌های دیگری نیز هست.

۱. ترکیب اعضاي تیم سلامت

- بهورز در روستا
- کارشناس مراقب سلامت خانواده شامل کارданها (مشتمل بر کاردان بهداشت خانواده، ماما، کاردان بهداشت محیط، کاردان مبارزه با بیماریها و...) یا کارشناسها (بهداشت عمومی، ماما) در شهر
- کارشناس تغذیه
- کارشناس سلامت روان
- کاردان/کارشناس بهداشت محیط
- کاردان/کارشناس بهداشت حرفه‌ای
- پزشک

۲. الزامات بسته خدمت

- راهبرد بسته خدمات سلامت
- اولویت پیشگیری بر درمان و درمان سرپایی بر بستری
 - ارائه خدمات ادغام یافته با رعایت سطح‌بندی خدمات (عدم ارائه خدمات تکراری در سطوح مختلف)
 - رویکرد بسته خدمت: ارتقای سلامت، آموزش، پیشگیری اولیه، مراقبت فعال، بیماریابی، غربالگری و تشخیص به موقع، درمان سرپایی سطح اول، ارجاع (با تکمیل دقیق فرم ارجاع بر اساس انديکاسيون تعیین شده در راهنمایی باليني و پروتوكل‌های مراقبتی وزارت بهداشت)، دریافت پس‌خواراند (با رویت فرم پس‌خواراند به دقت تکمیل شده توسط سطوح بالاتر) و انجام اقدامات مورد نیاز بر اساس پس‌خواراند
 - حفظ جامعيت و يكپارچگي خدمات در ارائه با رعایت اصل دسترسی به خدماتتعريف شده در بسته خدمت
 - گيرنده خدمت باید به كلیه خدمات (به جز خدمات پاراكلینیک و داروخانه) به گونه‌ای دسترسی داشته باشد که در يك واحد ارائه كننده خدمت تمام خدمات پيش‌بياني شده را در حداقل زمان ممکن بصورت كامل دریافت نماید.
 - ارائه دهنده خدمت باید قابلیت لازم را بر اساس لزوم حفظ جامعيت خدمت دارا بوده تا بتواند تمام خدمات پيش‌بياني شده را با حداقل مراجعه گيرنده خدمت به واحد ارائه كننده خدمت بر اساس بسته خدمت ارائه نماید.
 - توجه خاص بر هزينه‌اژربخشی و هزينه‌فايده بودن خدمات در بسته خدمت
 - استانداردهای استقرار واحدهای ارائه كننده خدمات دارویی و پاراكلینیک برابر ضوابط موجود و نظام سطح-بندي

۳. ارجاع

- ارجاع درون سطح اول و بین ارائه کنندگان خدمات در این سطح و از سطح اول به سطح

دوم؛ در مراقبتهای تعیین شده بر اساس دستورالعمل‌ها و راهنمایی‌های بالینی، اندیکاسیون ارجاع مشخص شده است. کلیه ارجاعات تیم سلامت باید بر این اساس صورت گیرد. در مورد سایر خدماتی که در این بسته‌ها تعریف نشده‌اند و باید برای بیمار تعیین تکلیف گردد، ارائه خدمات تشخیصی درمانی و ارجاع بر اساس تشخیص پزشک صورت خواهد گرفت.

- ارجاع به سطوح بالاتر بر اساس ضوابط کلی زیر قابل انجام است

الف- کلیات ارجاع

۱. ستاد اجرایی شهرستان موظف به ترسیم نقشه ارجاع و تعیین مسیر ارجاع سطح اول و دوم بین

مراکز بهداشتی درمانی و مراکز بیمارستانی یا درمانگاه‌های تخصصی می‌باشد.

۲. مسؤولیت اطلاع رسانی، تحويل بسته‌های خدمتی و توجیه شرح وظایف سطح اول در خصوص مسیرهای ارجاع به عهده معاونت بهداشتی و سطح دوم و سوم به عهده معاونت درمان است.

لازم است سرفصل‌های آموزشی در بسته‌های اجرایی برنامه‌های ادغام یافته درج شوند

۳. ستاد اجرایی شهرستان موظف به پیگیری مسیر ارجاع و نحوه رد و بدل شدن برگه‌های ارجاع است.

۴. نظارت بر روند اجرایی راهنمایی‌های بالینی و رعایت مسیر ارجاع به عهده ستاد اجرایی شهرستان و مطابق چک لیست‌های پایش بسته‌های خدمتی است

ب- ارجاع از سطح اول به سطح دوم: (پزشک خانواده به پزشک/پزشکان متخصص):

ب-۱- درخصوص بیماری‌های ادغام یافته در نظام سلامت، پزشک خانواده ملزم به رعایت اندیکاسیون‌های ارجاع تعیین شده در راهنمایی‌های بالینی است و درصورت عدم ارجاع بهموقع، علاوه بر پاسخگویی به تیم نظارتی شهرستان، مسولیت شرعی و قانونی بروز عوارض یا مشکلات ناشی از عدم ارجاع برای بیمار به عهده پزشک خانواده است

ب-۲- برگه ارجاع فوری تا یک هفته و برگه ارجاع غیرفوری تا سه ماه اعتبار دارند و درصورت عدم برگشت بیمار برای ارائه پسخوراند، تیم سطح اول موظف به پیگیری بیمار برای تعیین تکلیف وضعیت ارجاع است. بدیهی است در صورت وجود هر گونه استثنای در این زمینه بر اساس دستورالعمل مربوطه عمل خواهد شد.

ب-۳- پزشکان متخصص می‌باشند کلیه اقدامات تشخیصی درمانی بیماران ارجاع شده را ، در برگه ارجاع بیمار به دقت تکمیل نمایند و دستورهای دارویی، فواصل مراجعه بعدی و اقدامات مورد نیاز پیگیری توسط پزشک عمومی را ثبت نمایند.

ب-۴- مدت زمان تجدید نسخ داروهایی که فقط با تجویز متخصص مشمول پوشش بیمه می‌شوند، می‌باشد با ذکر دقیق دارویی در برگه ارجاع درج شود. در این شرایط داروهای تجویز شده توسط پزشکان خانواده تحت نظارت پزشک متخصص برای مراقبت بیماری‌های مزمن، تحت پوشش بیمه

خواهد بود. (به این منظور لازم است ستاد اجرایی شهرستان اسامی پزشکان خانواده تحت نظر انتخاب پزشکان متخصص را به بیمه‌های مربوطه اعلام نماید.)

ب-۵- ارجاع افقی و مشاوره با سایر متخصصین سطح دوم با پیگیری و مدیریت اولین متخصصی خواهد بود که بیمار به وی ارجاع شده است و نتیجه مشاوره‌ها باید توسط وی به اطلاع سطح اول رسانده شود.

ب-۶- در صورت عدم رعایت استانداردهای راهنمایی بالینی مسؤولیت بروز عوارض و مشکلات ناشی از ازمان بیماری به عهده پزشک متخصص خواهد بود. راهنمایی بالینی فقط برای بیماری‌های ادغام یافته کاربرد دارد و سایر بیماری‌ها با نظر پزشکان معالج قابل پیگیری هستند.

ب-۷- در صورت نیاز به بستری بیمار، لازم است علت بستری در خلاصه پرونده بیمار درج شود و خلاصه پرونده با رعایت بندهای ۲ و ۳ به برگه ارجاع ضمیمه و برای اطلاع سطح اول ارسال شود.

ج- ارجاع سطح دوم به سوم: (ارجاع از پزشک متخصص به فوق تخصص)

ج-۱- در صورت نیاز به ویژیت فوق تخصصی، ارجاع بیمار از پزشکان متخصص سطح دوم به سطح سوم انجام می‌شود و ارجاع مستقیم از سطح اول به خدمات فوق تخصصی ممکن نمی‌باشد. در صورتی که بیمار قبل از سطح دوم به سطح سوم ارجاع شده باشد و زمان مراجعه مجدد به این سطح در برگه ارجاع مشخص شده باشد، سطح اول می‌تواند مستقیماً بیمار را برای پیگیری درمان به سطح سوم ارجاع دهد و پیگیری وی نیز به عهده سطح اول ارایه خدمات می‌باشد.

ج-۲- در صورت نیاز به مراجعه مجدد بیمار و نوبت‌دهی پزشک فوق تخصص تا قبل از سه ماه، نیازی به مراجعه مجدد بیمار به سطح اول یا دوم نمی‌باشد و پذیرش بیمار با برگه ارجاع قبلی امکان‌پذیر است.

ج-۳- خدمات تشخیصی درمانی سطح سوم تابع قضایت بالینی پزشک فوق تخصص می‌باشد و راهنمایی بالینی در این خصوص محدودیتی ندارند.

ج-۴- پزشکان فوق تخصص می‌بایست کلیه اقدامات تشخیصی درمانی بیماران ارجاع شده را در برگه ارجاع بیمار به دقت تکمیل نمایند و دستورهای دارویی، فواصل مراجعه بعدی و اقدامات مورد نیاز پیگیری توسط پزشک متخصص یا پزشک عمومی را در برگه ارجاع ثبت نمایند.

ج-۵- در صورت نیاز به بستری بیمار، لازم است خلاصه پرونده بیمار با رعایت بندهای ۲ و ۳ به برگه ارجاع ضمیمه شود.

۴. گروه هدف

در سطح اول خدمات مراقبت تمامی افراد جمعیت تحت پوشش در قالب گروههای سنی ذیل:

- نوزادان و کودکان
- نوجوانان
- جوانان

- میانسالان
- سالمندان
- مادران باردار و شیرده

می باشند و خدمات سلامت باید بر اساس حیطه های محیط خانواده، محیط عمومی جامعه و محیط های جمعی به گروه های هدف ارائه گردد.

۵. خدمات و مراقبتها در سطح اول

خدمت ها و مراقبتها بی که در سطح یک، برای اعضای تیم سلامت در نظر گرفته شده به شرح زیر است:

- الف- مدیریت سلامت در جمیعت تحت پوشش
- ب- آموزش و ارتقای سلامت
- ج- مراقبت از جامعه تحت پوشش بر اساس گروه های هدف تعیین شده و اجرای برنامه های سلامت تدوین و ابلاغ شده در نظام ارائه خدمات سلامت
- د- پذیرش موارد ارجاعی و ارائه پس خوراند مناسب
- ه- درمان اولیه و تدبیر فوریت ها
- و- ارجاع مناسب و به موقع، پیگیری موارد ارجاع شده به سطح بالاتر و دریافت پس خوراند از سطح بالاتر و انجام اقدامات مورد نیاز بر اساس پس خوراند
- ز- ارزیابی خطر و ظرفیت پاسخ واحدهای ارائه خدمات در موقع بحران
- ح- ارزیابی امنیت غذایی در جمیعت تحت پوشش و اجرای برنامه های توامندسازی مردم بر اساس ظرفیت های محلی
- ط- ثبت و گزارش دهی صحیح، دقیق و به هنگام بر اساس فرم ها، دستورالعمل ها و تکالیف محوله

الف- مدیریت سلامت

شناسایی محیط جغرافیایی محل خدمت
شناسایی جمیعت تحت پوشش از نظر تعداد نفرات به تفکیک سن و جنس
شناسایی معضلات و مشکلات اثرگذار بر سلامت در منطقه
شناسایی جمیعت تحت پوشش از نظر مشکلات اثرگذار بر سلامت افراد
ثبت داده ها و مدیریت اطلاعات سلامت افراد و جمیعت تحت پوشش
شناسایی چرخه کار مرکز و فعالیت واحدهای مختلف موجود در مرکز
اقدام به حل مسائل بهداشتی از راه همکاری های درون بخشی و بین بخشی
تلاش در حل مسائل سلامت جامعه از راه جلب مشارکت های مردمی
همکاری در اجرای برنامه های استانی و کشوری
همکاری در برنامه های مقابله با اثرات حوادث غیر مترقبه و عضویت در تیم های مذکور بر اساس پروتکلهای کشوری

پایش و ارزشیابی خدمات تیم سلامت بر اساس دستورالعملهای موجود

ب- آموزش و ارتقای سلامت (پیوست یک)

آموزش سلامت

ترویج شیوه زندگی سالم با تاکید بر جنبه های تعزیه، فعالیت بدنی، استرس و دخانیات

خدارزیابی و خودمراقبتی

ارزیابی آمادگی و آموزش خانوار در برابر بلایا^۱

- منظور از بلایا و شرایط اضطراری عبارتند از: زلزله، سیل، خشکسالی، طوفان، رانش زمین، سرما یا گرمای شدید، آتش سوزی و غیره
- لازم است ارزیابی آمادگی در برابر بلایا حداقل سالی یکبار برای هر خانوار تحت پوشش برنامه انجام گیرد.
- لازم است هر خانوار حداقل سالی یکبار بر اساس بسته آموزشی تدوین شده، برای آمادگی در برابر بلایا مورد آموزش قرار گیرد.
- برنامه آموزش توسط اعضای تعریف شده تیم پژوهش خانواده و بر اساس بسته آموزشی و فلوچارت های مربوطه انجام می گیرد.
- گزارش اجرای برنامه بر اساس شاخص های تعریف شده، به سطوح بالاتر ارسال می گردد.

ج- مراقبت از جامعه تحت پوشش

با اجرای برنامه های سلامت تدوین و ابلاغ شده در نظام ارائه خدمات سلامت توسط تیم سلامت بر اساس منابع اعلام و ابلاغ شده

(ذکر این نکته ضروری است که تقسیم‌بندی سنی افراد در این مجموعه صرفا بر اساس عملکرد ساختاری است و ضروری است به نحو مناسب مورد بازنگری و اصلاح قرار گیرد)

مراقبتهاي ادغام يافته سلامت كودكان (پيوست ۲)

- با تأکید بر پیشگیری از بیماریها و مخاطرات شایع دوران نوزادی و کودکی با توجه به اولویتها و آموزش صحیح به والدین، تشخیص و درمان صحیح و به موقع، پیشگیری از بروز عوارض و ناتوانیهای احتمالی، درمان عوارض ایجاد شده، بر اساس دستورالعملها و راهنمایی‌های بالینی، ارجاع به موقع به سطوح بالاتر و پیشگیری پس‌خوراند ارجاع.
- در هر بار مراجعه جهت انجام مراقبتهاي جاري انجام ارزیابی (به شرح زیر)، انجام توصیه‌ها و اقدامات لازم مراقبت نوزادان (در دوره های سنی ۳-۵ روز، ۱۴-۱۵ روز، ۳۰-۴۵ روز)

^۱ برای اطلاع از جزئیات انجام کار از «راهنمای برنامه ارزیابی و ارتقای آمادگی خانوار در برابر بلایا (آموزش، پایش و ارزشیابی)» و مجموعه آموزشی «آمادگی خانوار در برابر مخاطرات طبیعی» استفاده نمایید.

- § غربالگری هیپوتیروییدی نوزادی، فنیل کتونوریا، شنوایی، بینایی، تکامل، تغذیه با شیر مادر، G6PD، زردی نوزادی
- § ارزیابی از نظر توانایی شیرخوردن، مشاهده تنفس تندرستی، باز و بسته شدن سریع (پرش) پرهای بینی، تو کشیده شدن قفسه سینه و ناله کردن
- § ارزیابی از نظر حال عمومی (کاهش سطح هوشیاری، بی قراری و تحریک پذیری، تحرک کمتر از معمول و بیحالی، برآمدگی ملاج، درجه حرارت بالا یا پایین، رنگ پریدگی شدید، سیانوز، زردی)
- § ارزیابی، طبقه‌بندی، توصیه و مشاوره با مادر در مورد زردی نوزاد
- § ارزیابی، طبقه‌بندی، توصیه و مشاوره با مادر در مورد تغذیه با شیر مادر
- § ارزیابی، طبقه‌بندی، توصیه و مشاوره با مادر در مورد پاییش رشد کودک (وزن، قد، دور سر)
- § ارزیابی، طبقه‌بندی، توصیه و مشاوره با مادر در مورد از نظر واکسیناسیون و مکمل‌های دارویی
- § ارزیابی، طبقه‌بندی، توصیه و مشاوره با مادر در مورد وضعیت تکامل کودک
- § مشاوره و آموزش مادر در مورد پیشگیری از سوانح و حوادث مشاوره با مادر در مورد ارتباط متقابل ماد و کودک
- § پیگیری و ارجاع کلیه موارد
- مراقبتهای از کودکان سالم (در دوره‌های سنی ۲ ماهگی، ۴ ماهگی، ۶ ماهگی، ۹ ماهگی، ۱۲ ماهگی، ۱۵ ماهگی، ۱۸ ماهگی، ۲ سالگی، ۳ سالگی، ۴ سالگی، ۵ سالگی، عسالگی، ۷ سالگی، ۸ سالگی)
- § ارزیابی و کنترل کودک از نظر وضعیت عمومی (توانایی شیرخوردن، تنفس، علائم حیاتی، رفلکسها و...)
- § ارزیابی و کنترل کودک از نظر زردی (زیر ۲ ماه)
- § ارزیابی و مراقبت کودک از نظر وضعیت وزن، قد، دور سر (پاییش رشد)
- § ارزیابی، طبقه‌بندی، توصیه و مشاوره با مادر از نظر وضعیت تغذیه با شیر مادر و تغذیه تکمیلی و تغذیه در سنین بالاتر
- § ارزیابی، طبقه‌بندی، توصیه و مشاوره با مادر از نظر وضعیت بینایی
- § ارزیابی، طبقه‌بندی، توصیه و مشاوره با مادر از نظر وضعیت شنوایی (در صورتی که زیر دو ماه انجام نشده باشد)
- § ارزیابی و مراقبت کودک از نظر وضعیت تکامل
- تکامل جسمی (gross & fine motor development)
 - تکامل عاطفی (emotional development)
 - تکامل گوییش (language development)
 - تکامل ذهنی (mental development)

- تکامل اجتماعی (social development)
 - مراقبتهای تکاملی ابتدای کودکی
 - ارزیابی، طبقه‌بندی، توصیه و مشاوره با مادر از نظر وضعیت واکسیناسیون و مصرف مکملهای دارویی
 - ارزیابی، طبقه‌بندی، توصیه و مشاوره با مادر از نظر وضعیت سلامت دهان و دندان
 - پیشگیری از استئوپروز
 - پیشگیری از فشارخون بالا
 - پیشگیری و کنترل اضافه وزن و چاقی
 - پیشگیری از هیپرلیپیدمی
 - پیشگیری و درمان عفونت ادراری
 - پیشگیری از دیابت
 - پیشگیری از آنمی
 - ترویج شیوه زندگی سالم با تأکید بر جنبه‌های تعذیه، فعالیت بدنی، استرس و دخانیات
 - آموزش و توانمندسازی والدین در خصوص پیشگیری از حوادث
 - آموزش و توانمند سازی والدین در زمینه اصول فرزندپروری
 - مشاوره با مادر در مورد پیشگیری از سوانح و حوادث و ارتباط متقابل مادر و کودک
 - مشاوره با مادر در مورد تعذیه با شیر مادر، تعذیه تکمیلی و تعذیه در سنین بعد از ۲ سالگی
 - پیگیری و ارجاع هر یک از موارد فوق در صورت لزوم
 - سایر مواردی که از طرف وزارت بهداشت ابلاغ می‌گردد
- انجام مراقبتهای درمانی برای کودکان بیمار با رعایت استانداردهای ارائه شده در برنامه مراقبتهای ادغام یافته ناخوشیهای اطفال (مانا)
- ارزیابی، طبقه‌بندی و درمان کودک از نظر علائم خطر فوری (خواب آلودگی، کاهش سطح هوشیاری، توانایی شیر خوردن، تشنج، استفراغ مکرر)
- ارزیابی، طبقه‌بندی و درمان کودک از نظر نشانه‌های خطر
- ارزیابی، طبقه‌بندی، تشخیص نوع درمان و توصیه‌های لازم و تشخیص افتراقی سرفه و یا تنفس مشکل
- ارزیابی، طبقه‌بندی، تشخیص نوع درمان و توصیه‌های لازم مشکل گوش
- ارزیابی، طبقه‌بندی، تشخیص نوع درمان و توصیه‌های لازم گلو درد
- ارزیابی، طبقه‌بندی، تشخیص نوع درمان و توصیه‌های لازم و تشخیص افتراقی اسهال و علائم کم آبی
- ارزیابی، طبقه‌بندی، تشخیص نوع درمان و توصیه‌های لازم و تشخیص افتراقی مشکلات تغذیه‌ای، کم وزنی و سوء تغذیه

- § توصیه‌های لازم در مورد مصرف مکمل‌ها و واکسیناسیون
- § مشاوره با مادر در مورد تعذیه با شیر مادر، تعذیه تکمیلی و تعذیه در سنین بعد از ۲ سالگی
- § ارزیابی، طبقه‌بندی، تشخیص نوع درمان و توصیه‌های لازم در مورد سوانح و حوادث
- § مشاوره با مادر در مورد پیشگیری از سوانح و حوادث و ارتباط متقابل مادر و کودک
- § ارزیابی و تشخیص افتراقی تب با و بدون علائم موضعی
- § پیگیری و ارجاع کودک بیمار و مشاوره با مادر
- § سایر مواردی که از طرف وزارت بهداشت ابلاغ می‌گردد

مراقبتهای ادغام یافته سلامت نوجوانان (گروه سنی ۶ تا ۱۸ سال) (پیوست ۳)

- در سنین ۶ سالگی، ۸ سالگی، ۱۰ سال، ۱۲ سال، ۱۵ سال، ۱۸ سال و با تأکید بر پیشگیری از بیماریها و مخاطرات شایع دوران نوجوانی با توجه به اولویتها و آموزش صحیح به فرد و والدین، تشخیص و درمان صحیح و به موقع بیماریها و اختلالات ایجاد شده، پیشگیری از بروز عوارض و ناتوانیهای احتمالی، درمان عوارض ایجاد شده، بر اساس دستورالعمل‌ها و راهنمایی‌های بالینی، ارجاع به موقع به سطوح بالاتر و پیگیری پس خواند ارجاع:

- § مشارکت در انجام سنجش سلامت دانشآموزان بدو ورود به مدرسه، پایه اول متوسطه اول و پایه اول متوسطه دوم
- § ارزیابی و مدیریت عوامل خطر فردی (اعم از ریسک فاکتورهای تعذیه‌ای، بیماری‌های واگیر و غیرواگیر، اقدام برای پیشگیری و کنترل آنها)
- § آموزش تحرک بدنی
- § آموزش تعذیه مناسب
- § آموزش پیشگیری از سوء مصرف مواد و استعمال مواد دخانی
- § آموزش پیشگیری از رفتارهای پرخطر و آسیب‌های اجتماعی و شیوه زندگی سالم
- § آموزش مهارتهای زندگی
- § آموزش ایمنی و پیشگیری از حوادث
- § آموزش بهداشت فردی
- § ارایه توصیه‌های موردنی به افراد مبتلا به بیماری
- § پیشگیری و مراقبت فرد از نظر سوءتعذیه (چاقی، اضافه وزن، لاغری و کوتاه قدمی)
- § پیشگیری از بیماریهای فشارخون، هیپرلیپیدمی
- § پیشگیری و کنترل کمبود ویتامین D و اجرای برنامه مکمل یاری ویتامین D با دوز ۵۰ هزار واحد بر اساس دستورالعمل
- § پیشگیری و کنترل کمبود آهن و کم خونی ناشی از آن و اجرای برنامه مکمل یاری هفتگی آهن بر اساس دستور عمل

- ارزیابی، پیشگیری و درمان فوریتها
- ارزیابی بیماریهای نیازمند مراقبت ویژه (دیابت، صرع، قلبی و عروقی، آسم، ژنتیک و مادرزادی، آرژنی)
- مشاوره و ارزیابی روند بلوغ
- پیشگیری، تشخیص و درمان اختلالات بینایی
- پیشگیری، تشخیص و درمان اختلالات شنوایی
- پیشگیری، تشخیص و درمان اختلالات تیروئید
- پیشگیری، تشخیص و درمان اختلالات ادراری- تناسلی
- پیشگیری، تشخیص و درمان اختلالات اسکلتی
- پیشگیری، تشخیص و درمان اختلالات روانی و رفتاری (از جمله خودکشی)
- پیشگیری، درمان و کاهش اسیب سوء مصرف مواد و الكل
- پیشگیری، تشخیص و درمان آسم، آرژنی و سینوزیت
- پیشگیری، تشخیص و درمان سل (در مناطق پرخطر)
- ایمنسازی با واکسن توأم ۱۴-۱۶ سالگی
- ارزیابی و مراقبت از نظر وضعیت سلامت دهان و دندان
- ارایه توصیه های مورد نیاز به افراد مبتلا به بیماریها به نوجوان و والدین
- سایر مواردی که از طرف وزارت بهداشت ابلاغ می گردد

مراقبتهای ادغام یافته سلامت جوانان (گروه سنی ۱۹ تا ۲۹ سال) (پیوست ۴)

• این مراقبتها با تأکید بر پیشگیری از بیماریها و مخاطرات شایع دوران جوانی با توجه به اولویتها و آموزش صحیح به فرد و والدین، تشخیص و درمان صحیح و به موقع بیماریها و اختلالات ایجاد شده، پیشگیری از بروز عوارض و ناتوانیهای احتمالی، درمان عوارض ایجاد شده، بر اساس دستورالعمل ها و راهنمایی های بالینی، ارجاع به موقع به سطوح بالاتر و پیگیری پس خوراند ارجاع:

- ارزیابی و مدیریت عوامل خطر فردی (اعم از رسیک فاکتورهای تغذیه ای بیماری های غیرواگیر و اقدام در جهت پیشگیری و کنترل آنها)
- ارزیابی وضعیت سلامت روان و سوء مصرف مواد
- آموزش فعالیت فیزیکی و تحرک بدنی
- آموزش تغذیه مناسب
- آموزش پیشگیری از سوء مصرف مواد و الكل
- آموزش مهارتهای زندگی
- آموزش پیشگیری از رفتارهای پرخطر
- آموزش پیشگیری از استعمال دخانیات

پیشگیری و مراقبت فرد از نظر سوء تغذیه (چاقی، اضافه وزن، لاغری و کوتاه قدی)	§
پیشگیری از فشارخون بالا	§
پیشگیری از هیپرلیپیدمی	§
پیشگیری و کنترل کمبود ویتامین D و اجرای برنامه مکمل یاری ویتامین D با دوز ۵۰ هزار واحد بر اساس دستور عمل موجود	§
پیشگیری و کنترل کمبود آهن و کم خونی ناشی از آن و اجرای برنامه مکمل یاری هفتگی آهن بر اساس دستور عمل موجود	§
پیشگیری، تشخیص و درمان اختلالات بینایی	§
پیشگیری، تشخیص و درمان اختلالات روانی و رفتاری (از جمله خودکشی)	§
پیشگیری، درمان و کاهش آسیب سوء مصرف مواد و الکل	§
پیشگیری، تشخیص و درمان عفونتهای پوستی	§
پیشگیری، تشخیص و درمان آسم، آرژی و سینوزیت	§
پیشگیری، تشخیص و درمان آسیبهای و صدمات	§
پیشگیری، تشخیص و درمان سل (در مناطق پرخطر)	§
بررسی وضعیت واکسیناسیون و ارجاع در صورت لزوم	§
ارزیابی و مراقبت از نظر وضعیت سلامت دهان و دندان	§
آموزش ازدواج مناسب در جوانان	§
آموزش خودمراقبتی	§
پیشگیری از استئوپروز	§
خدمات باروری سالم (پیوست ۵)	§
و سایر مواردی که از طرف وزارت بهداشت ابلاغ می گردد	§

مراقبتهای ادغام یافته سلامت میانسالان (گروه سنی ۳۰ تا ۵۹ سال) (پیوست ۶)

- با تأکید بر پیشگیری از بیماریها و مخاطرات شایع دوران میانسالی با توجه به اولویتها و آموزش صحیح به فرد و خانواده و جامعه، تشخیص و درمان صحیح و به موقع بیماریها و اختلالات ایجاد شده، پیشگیری از بروز عوارض و ناتوانیهای احتمالی، درمان عوارض ایجاد شده، بر اساس دستورالعمل‌ها و راهنمای‌های بالینی، ارجاع به موقع به سطوح بالاتر و پیگیری پس خوراند ارجاع.

ارزیابی و مدیریت عوامل خطر فردی	§
ارزیابی وضعیت سلامت روان و سوء مصرف مواد	§
بررسی وضعیت واکسیناسیون و ارجاع در صورت لزوم	§
ارزیابی و مدیریت عوامل خطر فردی (اعم از ریسک فاکتورهای تغذیه‌ای بیماری‌های غیرواگیر و اقدام در جهت پیشگیری و کنترل آنها)	§

- پیشگیری، تشخیص و درمان اضافه وزن و چاقی §
- پیشگیری، تشخیص و درمان دیس لیپیدمی §
- آموزش پیشگیری و کنترل استعمال دخانیات §
- آموزش اصول تغذیه صحیح §
- آموزش اصول فعالیت فیزیکی مناسب §
- آموزش پیشگیری از بیماریهای روانی و رفتاری (از جمله خودکشی) §
- آموزش پیشگیری از سوء مصرف مواد و الكل §
- آموزش پیشگیری از رفتارهای پرخطر §
- پیشگیری، تشخیص و درمان فشار خون §
- پیشگیری، تشخیص و درمان دیابت §
- پیشگیری و کنترل کم خونی فقر آهن §
- مکمل یاری ویتامین D براساس دستور عمل §
- ارزیابی وضعیت سلامت روان §
- پیشگیری، تشخیص و درمان افسردگی §
- پیشگیری، تشخیص و درمان اختلالات دوقطبه §
- پیشگیری، تشخیص و درمان اختلال خواب §
- پیشگیری، تشخیص و درمان اختلالات اضطرابی §
- پیشگیری، تشخیص و درمان اختلالات رفتاری §
- پیشگیری، تشخیص و درمان سل، آسم و COPD §
- پیشگیری، تشخیص و درمان استئوپروز §
- پیشگیری از آرتروز §
- ارزیابی مواجهات شغلی و بررسی وضعیت واکسیناسیون §
- پیشگیری و درمان از بیماری های دستگاه تناسلی و ادراری §
- ارزیابی عوامل خطر، پیشگیری و تشخیص زود هنگام سرطان پوست، کولورکتال و پروستات §
- ارزیابی عوامل خطر ، پیشگیری و تشخیص زود هنگام سرطان پستان و سرویکس §
- انجام معاینه پستان و آموزش خودآزمایی پستان §
- ارائه خدمات باروری سالم (پیوست ۵) §
- مدیریت منوپوز (چگونگی برخورد با تغییرات فیزیولوژیک منوپوز) و پیشگیری از عوارض آن §
- سایر مواردی که از طرف وزارت بهداشت ابلاغ می گردد §

مراقبتهای ادغام یافته سلامت سالمندان (گروه سنی ۶۰ سال و بالاتر) (پیوست ۷)

- با تأکید بر پیشگیری از بیماریها و مخاطرات شایع دوران سالمندی با توجه به اولویتها و آموزش صحیح به فرد و خانواده و جامعه، تشخیص و درمان صحیح و به موقع بیماریها و اختلالات ایجاد شده، پیشگیری از بروز عوارض و ناتوانیهای احتمالی، درمان عوارض ایجاد شده، بر اساس دستورالعمل ها و راهنمایی بالینی، ارجاع به موقع به سطوح بالاتر و پیگیری پس خوراند ارجاع.

§	ارزیابی و مدیریت عوامل خطر فردی
§	ارزیابی وضعیت سلامت روان و سوء مصرف مواد
§	پیشگیری، تشخیص و درمان اختلالات تغذیه ای، سوء تغذیه، (лагری، اضافه وزن و چاقی)
§	ارزیابی و مراقبت از نظر وضعیت سلامت دهان و دندان
§	پیشگیری، تشخیص و درمان دیس لبیدمی
§	آموزش پیشگیری و کنترل استعمال دخانیات
§	آموزش اصول تغذیه صحیح
§	آموزش اصول فعالیت فیزیکی مناسب
§	آموزش پیشگیری از رفتارهای پرخطر
§	آموزش پیشگیری از بیماریهای روانی (از جمله خودکشی)
§	آموزش پیشگیری از سوء مصرف مواد و الكل
§	پیشگیری، تشخیص و درمان آنژن صدری و سکته های قلبی و مغزی
§	پیشگیری، تشخیص و درمان اختلالات ناشی از فشارخون بالا
§	پیشگیری و کنترل کم خونی فقرآهن
§	مکمل یاری ویتامین D براساس دستور عمل
§	پیشگیری، تشخیص و درمان دیابت
§	پیشگیری، تشخیص و درمان سقوط و عدم تعادل
§	پیشگیری، تشخیص و درمان افسردگی
§	پیشگیری، تشخیص و درمان اختلالات اضطرابی
§	پیشگیری، تشخیص و درمان اختلالات خواب
§	پیشگیری، تشخیص و درمان پوکی استخوان
§	پیشگیری، تشخیص و درمان سل
§	پیشگیری، تشخیص و درمان اختلالات بینایی و شنوایی
§	تشخیص و درمان آسم و COPD
§	سایر مواردی که از طرف وزارت بهداشت ابلاغ میگردد

مراقبتهای ادغام یافته سلامت مادران باردار (پیوست ۸)

مراقبت دوران بارداری و پس از زایمان نقش بسیار مهمی در تشخیص زودرس و درمان به موقع و موثر عوارض بارداری و پس از زایمان دارد. در این مراقبت‌ها با بررسی وضعیت سلامت مادر و جنین، تعیین سن حاملگی و انجام معاینات بالینی و آزمایشات لازم و تشخیص زود هنگام نشانه‌های خطر و ...، مسائلی مثل فشارخون بالا، کم خونی، دیابت، بیماری‌های عفونی، ناسازگاری‌های خونی بین مادر و جنین، وزن‌گیری نامناسب و اختلالات شایع روانی دوران بارداری و پس از آن... کشف می‌شود که برخورد درست با هر یک از این موارد منجر به یک بارداری با حداقل عوارض می‌گردد.

- مراقبت و مشاوره پیش از بارداری
- مراقبت دوران بارداری شامل

- ↳ انجام ارزیابی‌های معمول، بررسی از نظر وجود علائم خطر، معاینه چشم، دندان، پوست و...
- ↳ اندازه گیری قد، وزن، علائم حیاتی، ارتفاع رحم، شنیدن صدای قلب جنین، لمس حرکت جنین
- ↳ غربالگری سوءصرف مواد و الكل در دوران بارداری
- ↳ آموزش و مشاوره تغذیه برای مادران دیابتیک، بیماری‌های قلبی عروقی، کلیوی، فشار خون و اختلالات شایع روانی دوران بارداری و پس از آن و بیماری‌های خاص ...
- ↳ شناسایی، آموزش و مشاوره تغذیه برای مادرانی که BMI قبل از بارداری یا سه ماهه اول بارداری زیر ۱۸/۵ یا بیشتر از ۲۵ دارند
- ↳ شناسایی، آموزش و مشاوره تغذیه برای مادران مبتلا به کمبود آهن و کم خونی ناشی از آن
- ↳ تجویز مکمل‌های دارویی (اسید فولیک، آهن، مولتی ویتامین)
- ↳ آموزش (بهداشت فردی و روان و جنسی، بهداشت دهان و دندان، عدم مصرف دارو و مواد مخدر، عدم کشیدن سیگار و دخانیات، عدم مصرف مواد، داروها و الكل، تغذیه و مکمل‌های دارویی، شکایت شایع، علائم خطر، فواید و آمادگی و محل مناسب زایمان طبیعی، شیردهی، مراقبت از نوزاد، علائم خطر نوزاد)
- ↳ شناسایی مادر در معرض خطر
- ↳ ترسیم جدول وزن گیری در دفترچه مراقبت مادر و پرونده مادر باردار
- ↳ ایمن‌سازی با واکسن توأم در صورت نیاز طبق دستورالعمل کشوری
- ↳ درخواست و ارجاع برای انجام آزمایش معمول
- ↳ درخواست و ارجاع برای انجام سونوگرافی معمول در دو نوبت
- ↳ مشاوره باروری سالم در هفته ۳۵ تا ۳۷ بارداری
- ↳ تجویز و تزریق رگام در مادر ارهاش منفی با همسر ارهاش ثابت
- ↳ تشخیص مادر عارضه دار، ارجاع به سطوح بالاتر و پیگیری (در صورت نیاز)
- ↳ ارجاع و معرفی مادر برای شرکت در کلاس‌های آمادگی برای زایمان
- ↳ پیگیری و دریافت پسخوراند (در صورت نیاز)
- ↳ ارایه آموزش‌های فردی یا گروهی

- زایمان و مراقبت بلافصله پس از زایمان (۶ ساعت اول پس از زایمان) در منزل

- زایمان و مراقبت بلافضله پس از زایمان (۶ ساعت اول پس از زایمان) در واحد تسهیلات زایمانی
- مراقبت پس از زایمان (تا ۶ هفته پس از زایمان) شامل:
 - § تشکیل پرونده و گرفتن شرح حال
 - § انجام معاينه بالینی (علائم حیاتی، معاينه فیزیکی)
 - § انجام معاينه وضعیت روانشناسخی (جهت تشخیص اختلالات شایع روانی post partum)
 - § ارایه مراقبت ویژه مادر عارضه دار در ملاقاتهای معمول و یا ملاقات های ویژه
 - § شناسایی مادر نیازمند خدمات تخصصی، ارجاع به متخصص مربوط و پیگیری دریافت پسخوراند
 - § از متخصص طی ملاقاتهای معمول و یا ملاقاتهای ویژه
 - § بررسی پسخوراند پزشک متخصص
 - § درخواست خدمات پاراکلینیک در موارد مراقبت معمول و ویژه، بررسی نتایج و ارایه دستورات لازم در صورت غیر طبیعی بودن نتایج
 - § ارایه آموزش ها و توصیه های لازم
 - § تجویز داروهای مورد نیاز
 - § انجام پاپ اسمیر در صورت نیاز و بررسی نتیجه پاپ اسمیر طبق دستورالعمل
 - § ثبت خدمات و تعیین تاریخ مراجعات

مراقبت و درمان بیماریهای واگیر اولویت دار و شایع در منطقه (پیوست ۹)

آموزش افراد جامعه برای شناخت بیماری و راههای پیشگیری از ابتلا به آن، شناخت موارد مشکوک، انجام اقدامات مناسب جهت تشخیص به موقع و انجام اقدامات ضروری بر اساس دستورالعمل های موجود، ارجاع موارد مورد نیاز به ارجاع و پیگیری نتیجه ارجاع

- هاری
- تب خونریزی دهنده و بروسوی کنگو کریمه (CCHF)
- سالک (لیشمینیوز جلدی)
- تب مالت
- مalaria
- هپاتیت
- منزهیت
- سرخک
- سرخجه و سندروم سرخجه مادرزادی
- فلج اطفال
- آنفلوآنزا

- دیفتری
- سیاه سرفه
- ایدز
- وبا
- تیفویید
- اسهال خونی
- بوتولیسم
- سل

استفاده از راهنمای بالینی و استاندارهای ارائه خدمات

- در ارائه خدمات مورد نیاز مراجعین استفاده از راهنمای بالینی و استاندارهای ارائه خدمات الزامی است.

سلامت محیط و کار

مدیریت سلامت محیط جامعه (پیوست ۱۰)

- § نظارت و کنترل بهداشت آب و فاضلاب
- § نظارت و کنترل آلودگی هوای شهری
- § کنترل عوامل محیطی موثر بر سلامت
- § نظارت و همکاری در کنترل محیطی ناقلين و سوموم
- § کنترل عوامل محیطی در بلايا و شرایط اضطرار و همکاری در جلوگیری از وقوع اپید می ها و بیماری های شایع، نوبدید و بازپدید
- § نظارت و همکاری در کنترل برنامه های مدیریت پسماند
- § نظارت و اجرای برنامه های ابتکارات جامعه محور (CBI)
- § نظارت ، بهسازی و بهداشت محیط روستا
- § نظارت و همکاری در کنترل و کاهش آلودگی هوا ، ریزگردها و خشکسالی
- § نظارت ، همکاری در کنترل و کاهش استعمال مواد دخانی

• سلامت محیط خانوار (پیوست ۱۰)

- § کنترل ، نظارت و ارتقاء بهداشت و ایمنی مواد غذایی
- § نظارت محیط فیزیکی مسکن

• سلامت محیط های جمعی (پیوست ۱۰)

- § نظارت و کنترل مراکز تهیه، تولید، توزیع نگهداری، حمل و نقل و فروش مواد غذایی

- § کنترل و نظارت بهداشتی محیط های زندگی جمعی (مراکز نظامی و انتظامی ، پرورشگاه، خوابگاه، زندان، سرای سالمندان)
- § کنترل و نظارت بهداشتی محیط های بهداشتی درمانی از جمله مراکز بهداشتی درمانی، مطب و مراکز جراحی محدود کلینیک های دامپزشکی
- § نظارت و کنترل بهداشت محیط بیمارستان (در صورت وجود بیمارستان در شهر های زیر ۲۰۰۰۰ نفر)
- § نظارت و کنترل بهداشت محیط مهد کودک، مدارس و محیط های آموزشی
- § کنترل و نظارت سلامت محیط های فرهنگی و تفریحی و ورزشی
- § کنترل و نظارت محیط های آرایشی و پیراپاشی (آرایشگاه، مؤسسات لاغری، پرورش اندام و حمامهای سونا)
- § کنترل و نظارت بهداشت محیط ترمینال ، پایگاه ها و پایانه های مرزی

• مدیریت سلامت محیط جامعه (پیوست ۱۰)

- § نظارت و همکاری در کنترل بهداشت آب و فاضلاب
- § نظارت و همکاری در کنترل آلودگی هوای شهری
- § کنترل عوامل محیطی موثر بر سلامت
- § نظارت و همکاری در کنترل محیطی ناقلين و سموم
- § کنترل عوامل محیطی در بلايا و شرایط اضطرار و همکاری در جلوگیری از وقوع اپید می ها و بیماری های شایع، نوپدید و بازپدید
- § نظارت و همکاری در کنترل برنامه های مدیریت پسماند
- § نظارت واجرای برنامه های ابتکارات جامعه محور (CBI)
- § نظارت ، بهسازی و بهداشت محیط روستا
- § نظارت و همکاری در کنترل و کاهش آلودگی هوا ، ریزگردها و خشکسالی
- نظارت، همکاری در کنترل و کاهش استعمال مواد دخانی
- سلامت محیط کار (پیوست ۱۱)
- § ارائه خدمات به شاغلین در محیط کار بر اساس دستورالعمل ها و برنامه های ابلاغ شده

د- پذیرش موارد ارجاعی و ارائه پس خوراند مناسب

- ارجاع بین اعضای تیم سلامت بر اساس استاندارهای تعریف شده خدمات صورت گرفته و دریافت ارجاع، انجام اقدامات مناسب و ارائه خدمات به موارد ارجاعی، ارائه پس خوراند و پیگیری این موارد بر اساس استاندارد تعیین شده الزامی است.

۵- درمان اولیه و تدبیر فوریت‌ها (ویژه مناطق روستایی و شهرهای زیر ۲۰ هزار نفر)

(در مواردی که راهنمای عملکرد بالینی تدوین شده ارائه خدمات بر اساس راهنما و در مواردی که راهنمای بالینی تهیه و ابلاغ نشده است، ملاک تشخیص و درمان و نیاز به ارجاع، نظر پزشک خانواده است).

وبیزیت

- مصاحبه با بیمار و گرفتن شرح حال
- معاینه (جسمی-روانی)
- ارزیابی علائم و نشانه‌ها و طراحی مسیر تشخیص
- تدوین و اجرای برنامه مداخله‌ای و درمانی
- تعیین برنامه مراقبت و پیگیری
- ثبت کلیه داده‌ها در پرونده فرد

انجام خدمات پرستاری نظیر تزریقات، پانسمان، وصل سرم و ...

اقدامات و مداخلات ساده جراحی و بالینی: شامل خدماتی (غیر اورژانس) است که حسب مهارت و تمایل پزشک به شرح زیر انجام می‌شود.

- ختنه
- کشیدن ناخن
- برداشتن خال و لیپوم و زگیل (در موارد غیر زیبایی)
- نمونه برداری از پوست و مخاط
- کاتتریزاسیون ادراری
- آتل بندی شکستگی‌ها
- شستشوی گوش
- خارج کردن جسم خارجی از گوش، بینی و حلق
- کار گذاشتن لوله معده و رکتوم

فوریتها

- انجام احیاء قلبی ریوی
- لوله گذاری تراشه
- اقدامات اولیه در مسمومیت‌ها
- اقدامات اولیه در اورژانس‌های تنفسی
- اقدامات اولیه در بیماران مصدوم
- اقدامات اولیه در بیماران اورژانسی و هماهنگی برای انتقال مجروح به سطوح بالاتر برای ادامه درمان
- بخیه و دبریدمان زخم‌ها

و- ارجاع مناسب و به موقع، پیگیری موارد ارجاع شده به سطح بالاتر و دریافت پس خوراند از سطح بالاتر و انجام اقدامات مورد نیاز بر اساس پس خوراند
ارجاع مراجعان نیازمند به خدمات تکمیلی به سطح بالاتر
پیگیری بیماران و خدمات مورد نیاز مراجعان
پیگیری دریافت بازخورد از سطوح پذیرنده ارجاع
تنظیم و ارائه گزارش های مورد نیاز
تبادل اطلاعات یا هماهنگی برای فرستادن پرونده‌ی فرد یا افراد تحت پوشش به یکی دیگر از پزشکان خانواده

ز- ارزیابی خطر و ظرفیت پاسخ واحدهای ارائه خدمات در موقع بحران و مشارکت در نظام مراقبت
بلایا^۲

شناسایی مخاطرات تهدید کننده مرکز
ارزیابی آمادگی عملکردی مرکز
ارزیابی خطر غیرسازه ای مرکز
ارزیابی خطر سازه ای
ارزیابی عوارض روانشناختی ناشی از حوادث و بلایا
ثبت داده ها منتج از ارزیابی اینمنی مرکز در نرم افزار مربوطه
استخراج زیج بلایا و نصب آن در بورد مرکز
انجام اقدامات کاهش آسیب پذیری غیرسازه ای
ارتقاء آمادگی عملکردی مرکز
انجام ارزیابی های فوق به صورت سالانه
ارسال گزارش ارزیابی خطر به سطح بالاتر
تهییه و ارائه گزارش فوری بلافاصله و در فاصله ۱۵ روز پس از وقوع مخاطره به سطح بالاتر و تکمیل فرم گزارش
فصلی حداقل تا روز دهم ماه اول هر فصل و ارسال به سطح بالاتر

ح- ارزیابی امنیت غذایی در جمعیت تحت پوشش و اجرای برنامه‌های توانمندسازی مردم بر اساس
ظرفیت‌های محلی^۳

^۲ برای اطلاع از جزئیات انجام کار از راهنمای «ارزیابی خطر بلایا در نظام شبکه بهداشتی درمانی در ابعاد عملکردی، غیرسازه‌ای و سازه‌ای» و نیز «دستورالعمل برنامه نظام مراقبت بلایا» استفاده نمایید.

^۳ برای اطلاع از جزئیات انجام کار از راهنمای «سامانه ملی پایش امنیت غذا و تغذیه در ایران و تدوین اولین نقشه‌ی وضعیت امنیت غذایی در کشور-سمپات» استفاده نمایید.

تمکیل پرسشنامه امنیت غذایی برای جمعیت تحت پوشش به تفکیک گروههای آسیب پذیر (کودکان، مادران باردار، سالمندان)

شناسایی موارد تهدید کننده امنیت غذایی منطقه با همکاری مشاورین تغذیه منطقه در ارزیابی دسترسی محلی به مواد غذایی اساسی

فرهنگ‌سازی در استفاده بهینه از غذاهای محلی و استفاده بهینه از ظرفیت‌های محلی

شناسایی بیماری‌های شایع (منتقله از آب و غذا) منطقه بر اساس گزارش واحد بیماریها

همکاری در پیشگیری و کنترل بیماری‌های شایع منتقله از آب و غذا

همکاری در ایجاد امنیت غذایی در جامعه در ابعاد مختلف با همکاری سایر بخش‌های توسعه

آموزش و ارتقاء فرهنگ تغذیه‌ای جامعه

پیشگیری از بروز موارد جدید سوء‌تغذیه با پیگیری موارد در معرض سوء‌تغذیه

کنترل سوء‌تغذیه در منطقه با ارائه توصیه‌های تغذیه و سپس ارجاع به پزشک و مشاور تغذیه با رعایت سلسله مراتب ارجاع

همکاری در ارزیابی اولیه، غربالگری و تعیین مشکلات گوناگون تغذیه‌ای جامعه تحت پوشش

شناسایی گروه‌های آسیب پذیر منطقه برای ارائه خدمات تغذیه‌ای بهداشتی پیشگیرانه

پیگیری تامین ریزمغذی‌های مورد نیاز جامعه و توزیع مکمل‌ها برای گروه‌های هدف

پیشنهاد و طراحی برخی مداخلات مناسب بهداشتی – تغذیه‌ای برای ایجاد امنیت غذایی در جامعه ناامن و یا در

عرض نامنی غذایی با مشورت کارشناس تغذیه و همکاری سایر بخش‌های توسعه

پایش و ارزشیابی اجرای مداخلات بهداشتی – تغذیه‌ای

ط- ثبت و گزارش دهی صحیح، دقیق و به هنگام بر اساس فرم‌ها، دستورالعمل‌ها و تکالیف محوله

اعضای تیم سلامت موظف هستند بر اساس دستورالعمل‌های ابلاغی، پس از ارائه خدمت به مراجعین، نسبت به تکمیل فرم‌های مربوطه (پرونده فرد/ خانوار) و فرم‌های گزارش‌دهی و نیز ارائه گزارش‌های دوره‌ای (ماهانه، فصلی یا شش ماهه بر اساس دستورالعمل) اقدام نمایند.

پیوست‌ها

پیوست یک: شرح وظایف کارشناس مراقب سلامت در زمینه آموزش سلامت^۴

۱. ارزیابی نیازها، منابع و ظرفیت‌های آموزش و ارتقای سلامت برای توانمندسازی مردم و جوامع

- طراحی فرآیند ارزیابی
- ارزیابی داده‌ها و اطلاعات موجود در زمینه سلامت
- جمع آوری داده‌های کمی و یا کیفی مرتبط با سلامت
- بررسی روابط موجود میان عوامل رفتاری، محیطی و ژنتیکی که سلامت را ارتقاء و یا کاهش می‌دهند
- بررسی عوامل مؤثر بر فرآیند یادگیری
- بررسی عوامل تسهیل کننده و یا بازدارنده فرآیند آموزش و ارتقای سلامت برای توانمندسازی مردم و جوامع
- تحلیل نیازهای آموزش و ارتقای سلامت برای توانمندسازی مردم و جوامع مبتنی بر ارزیابی یافته‌ها

۲. طراحی و برنامه‌ریزی آموزش و ارتقای سلامت برای توانمندسازی مردم و جوامع

- مشارکت جمیعت‌های هدف و سایر در فرآیند برنامه‌ریزی
- تدوین اهداف کلی و اهداف اختصاصی
- استراتژی‌ها و مداخلات آموزش و ارتقای سلامت
- توسعه دامنه و توالی ارایه برنامه‌های آموزش و ارتقای سلامت
- شناسایی عوامل مؤثر بر اجرای برنامه‌ها و فعالیت‌های آموزش و ارتقای سلامت

۳. اجرای برنامه‌های آموزش و ارتقای سلامت سلامت برای توانمندسازی مردم و جوامع

- اجرای برنامه عملیاتی آموزش و ارتقای سلامت برای توانمندسازی مردم و جوامع
- پایش اجرای برنامه آموزش و ارتقای سلامت برای توانمندسازی مردم و جوامع
- آموزش افراد درگیر در اجرای برنامه آموزش و ارتقای سلامت برای توانمندسازی مردم و جوامع

۴. مدیریت ارزشیابی و تحقیق‌های مرتبط با آموزش و ارتقای سلامت برای توانمندسازی مردم و جوامع

- تدوین طرح ارزشیابی / تحقیقاتی
- طراحی ابزارهای لازم و مناسب برای جمع آوری داده‌های آموزش و ارتقای سلامت برای توانمندسازی مردم و جوامع
- جمع آوری و تحلیل داده‌های ارزشیابی / تحقیق
- تفسیر نتایج و یافته‌های ارزشیابی / تحقیق
- استفاده از نتایج و یافته‌های ارزشیابی / تحقیق

۵. مدیریت برنامه‌های آموزش و ارتقای سلامت برای توانمندسازی مردم و جوامع

^۴ برای اطلاع از جزئیات انجام کار از راهنمای «بسته خودمراقبتی، همیاری و مشارکت جمیع» استفاده نمایید.

• مدیریت منابع مالی

• جلب حمایت برای برنامه‌های آموزش و ارتقای سلامت برای توانمندسازی مردم و جوامع

• نشان دادن هنر رهبری

• مدیریت منابع انسانی

• تسهیل مشارکت در حمایت از آموزش و ارتقای سلامت برای توانمندسازی مردم و جوامع

ع. ارایه خدمت به عنوان یک فرد مرجع در آموزش و ارتقای سلامت برای توانمندسازی مردم و جوامع

• تهییه و انتشار اطلاعات بهداشتی

• ارایه خدمات آموزش و مهارت آموزی مورد نیاز

• ایفای نقش به عنوان مشاور آموزش و ارتقای سلامت برای توانمندسازی مردم و جوامع

۷. برقراری ارتباط استراتژیک برای آموزش و ارتقای سلامت به منظور توانمندسازی مردم و جوامع

• ارزیابی و اولویت‌بندی اطلاعات سلامت و نیازهای جلب حمایت همه جانبه

• شناسایی و توسعه مجموعه استراتژی‌ها، روش‌ها و تکنیک‌های ارتباطی

• استفاده از استراتژی‌ها، روش‌ها و تکنیک‌های گوناگون برای ارایه پیام‌های آموزشی

• مشارکت فعال در جلب حمایت همه جانبه با رویکرد آموزش و ارتقای سلامت برای توانمندسازی مردم و جوامع

• تأثیر بر سیاست‌ها برای ارتقای سلامت.

• توسعه حرفة و تخصص آموزش و ارتقای سلامت برای توانمندسازی مردم و جوامع

پیوست ۲: شرح خدمات ارائه شده توسط اعضای تیم سلامت در حیطه مراقبت کودکان زیر ۸ سال

ردیف	نوع خدمت	عنوان خدمت	شرح خدمت	منابع	پژوهش	کارشناسی / کارشناسی هدفه ای	کارشناسی / کارشناسی هدفه ای	پیشگیری / کارشناسی محیط	کارداهن / کارشناسی محیط	سلامت کاچواده / کارشناسی محیط	جهوز
۱	ارزیابی دوره‌ای	- بررسی سوابق بیماری فردی و خانوادگی (فقط مراقبت اول)	شرح حال دوران بارداری و زایمان، شرح حال شیرخوار در اتاق زایمان، شرح حال نوزادی. تاریخچه بیماری کودک و خانواده در ملاقات پیش از بارداری، ملاقاتهای بارداری و دوران شیردهی - سابقه یا ابتلا فعلی مادر به بیماری پستان - مشکلات پستانی مادر - سابقه بیماری مادر (داخلی و جراحی) - مصرف دارو و مدت مصرف توسط مادر - شرایط نوزاد خاص و بیمار (چندقولوی، نارسی، کم وزنی، ناهنجاری، شکاف لب و کامبیماری متابولیکی، دندان نوزادی)	فرم ثبت کودک، راهنمای بوکلت چارت مراقبت کودک سالم و مانا - مراقبتهای ادغام یافته تغذیه شیرخوار با شیر مادر	*			*	*		
	- بررسی عوامل و نشانه های خطر	بررسی توانایی شیرخوردن، تنفس، حال عمومی بررسی قفسه سینه، حال عمومی، شکم، قلب و عروق، اندامها و لگن	بوکلت چارت و راهنمای بوکلت چارت مراقبت کودک سالم و مانا - مراقبتهای ادغام یافته تغذیه شیرخوار با شیر مادر	برنامه کودک سالم و مانا	*			*	*		
	- بررسی شیوه زندگی کودکان زیر ۵ سال	بررسی شیوه زندگی کودکان زیر ۵ سال	بوکلت چارت و راهنمای بوکلت چارت مراقبت کودک سالم و مانا	برنامه کودک سالم و مانا	*			*	*		
	- بررسی وضعیت تکاملی کودکان	بررسی تکامل کودکان بر اساس ASQ در ۱۲ ماهگی، بررسی تکامل کودک بر طبق بوکلت کودک سالم و در صورت لزوم تست غربالگر ASQ	بوکلت چارت و راهنمای بوکلت چارت مراقبت کودک سالم و مانا	بررسی شیوه زندگی	*			*	*		
	- بررسی وضعیت تغذیه	ارزیابی تغذیه با شیر مادر، ارزیابی تغذیه تكمیلی کودک، ارزیابی ارزیابی تغذیه در سنین بعدی تا ۸ سالگی	بوکلت چارت و راهنمای بوکلت چارت مراقبت کودک سالم و مانا - مراقبتهای ادغام یافته تغذیه شیرخوار با شیر مادر	بررسی وضعیت تغذیه با شیر مادر، ارزیابی تغذیه تكمیلی کودک، ارزیابی ارزیابی تغذیه در سنین بعدی تا ۸ سالگی	*			*	*		
	- بررسی وضعیت سلامت روان	بررسی رابطه متقابل کودک و والدین بررسی وضعیت سلامت روان باردار و شیرده	بوکلت چارت و راهنمای بوکلت چارت مراقبت کودک سالم و مانا	بررسی وضعیت سلامت روان	*			*	*		

خدمات سلامت سطح اول

ردیف	نوع خدمت	عنوان خدمت	شرح خدمت	منابع	پژوهش	کارشناسی / کارشناسی نهاده ای	بیهوده				
				- مراقبتهای ادغام یافته تغذیه شیرخوار با شیر مادر - مراقبتهای ادغام یافته تغذیه شیرخوار با شیر مادر							
			بررسی مصرف دارو و حساسیت‌های دارویی و مصرف مکمل‌ها	- بوکلت چارت و راهنمای بوکلت چارت - مراقبت کودک سالم و مانا - مراقبتهای ادغام یافته تغذیه شیرخوار با شیر مادر	*	*	*	*			
			انجام غربالگری هیبوتیروئیدی (۳ تا ۵ روزگی) فشارخون، آنمی، عفونت ادراری، چربی خون (یک بار زیر ۵ سال) - بیماری مادر و شیردهی، بیماری پستان و شیردهی، غربالگری کم شیری در ۳-۵ روزگی	- بوکلت چارت و راهنمای بوکلت چارت - مراقبت کودک سالم و مانا - مراقبتهای ادغام یافته تغذیه شیرخوار با شیر مادر	*	*	*	*			
			بررسی وضعیت دهان و دندان در سنین ۱۲ و ۱۸ ماهگی به لازم	- بوکلت چارت و راهنمای بوکلت چارت - مراقبت کودک سالم و مانا - مراقبتهای ادغام یافته تغذیه شیرخوار با شیر مادر	*	*	*	*			
			بررسی وضعیت واکسیناسیون کودک	- بوکلت چارت و راهنمای بوکلت چارت - مراقبت کودک سالم و مانا	*	*	*	*			
			بررسی سلامت مهد کودک‌ها، پارک‌ها، و سایر محیط‌های مرتبط با کودکان زیر ۵ سال	- استانداردهای سلامت محیط مرتبط با کودکان	*	*	*	*			
			بررسی های پیش از بارداری/ دوران بارداری/ پس از زایمان	- مراقبتهای ادغام یافته تغذیه شیرخوار با شیر مادر - بسته خدمت سلامت روان (بیهوده، سابقه بیماری مادر (داخلی و جراحی))	*	*	*	*			

خدمات سلامت سطح اول

ردیف	نوع خدمت	عنوان خدمت	شرح خدمت	منابع	پزشک	پزشک	کارشناس / کارشناس	کارشناس / کارشناس	کارشناس / کارشناس	کارشناس / کارشناس	پژوهش	
				کارشناس و پزشک)								
			- ارزیابی وضعیت روانشنختی مادر - مشکلات پستانی (نوك و اندازه، شفاق و احتقان و) - مصرف دارو و مدت مصرف توسط مادر - علایم روحی روانی، عدم شیردهی در زایمان قبلی - ارزیابی شیردهی	- بررسی های فاصله گذاری/باروری سالم								
			- انتخاب روش مناسب پیشگیری از بارداری در شیردهی	- بررسی های رشد و نمو اوان کودکی/رشد و تکامل کودک								
			- ارزیابی کودک از نظر وضعیت وزن، قد و دور سر، رسم منحنی های پايش رشد کودک، تفسیر منحنی رشد برای مادر	- بررسی نمایه توده بدنی و فشارخون								
۲	طبقه بندی	- تعیین افراد فاقد مشکل، تعیین افراد در معرض خطر و مشکوک به بیماری	بوکلت چارت و راهنمای بوکلت چارت مراقبت کودک سالم و مانا مراقبت کودک ادغام یافته تغذیه شیرخوار باشیر مادر	- تجویز مکمل های دارویی و درمان های مورد نیاز براساس مجوزهای مربوطه - ارائه خدمات باروری سالم/ فاصله گذاری	*	*	*	*	*	*		
۳	اقدامات پیشگیری و درمانی	- آموزش و توصیه های لازم - واکسیناسیون در موارد خاص - ارائه خدمات موردنیاز برای مراجعته کننده بر اساس پس خوراند دریافتی از سطوح بالاتر	بوکلت چارت و راهنمای بوکلت چارت مراقبت کودک سالم و مانا مراقبت کودک ادغام یافته تغذیه شیرخوار باشیر مادر	- تجویز قطراه مولتی و بتامین يا A+D و تجویز قطره آهن - داروهای مانا - پیشگیری از بارداری در شیردهی - آموزش و مشاوره تغذیه در درون شیردهی	*	*	*	*	*	*		
۴	مشاوره	- مشاوره فردی و خانوادگی مندرج در بسته های خدمت - گروه های هدف	بوکلت چارت و راهنمای بوکلت چارت مراقبت کودک سالم و مانا	-	*	*	*	*	*	*		

خدمات سلامت سطح اول

ردیف	نوع خدمت	عنوان خدمت	شرح خدمت	منابع	پزشک	پژوهشگاه	کارشناسی کارشناس	کارشناسی کارشناس	پژوهشگاه کارشناس				
-		بسه خدمت سلامت روان (بهروز، کارشناس و پزشک)		-- مراقبتهای ادغام یافته تغذیه شیرخوار باشیرمادر - راهنمای آموزشی مادران باردار برای شیردهی									
۵	پیگیری و مراقبت	- پیگیری مراقبت بیماران و افراد در معرض خطر (اجرای دستورات دارویی و غیر دارویی، نتایج آزمایشات دوره ای، انجام واکسیناسیون و ...)		بوکلت چارت و راهنمای بوکلت چارت مراقبت کودک سالم و مانا مجموعه آموزشی تغذیه برای نیم سلامت	*	*	*	*	*				
		- پیگیری موارد ارجاع و دریافت بازخورد از سطوح پذیرنده ارجاع	-		*	*	*	*	*				
۶	ارجاع	- ارجاع فوری و غیر فوری به سطوح بالاتر			*								

خدمات سلامت سطح اول

پیوست ۳: شرح خدمات ارائه شده توسط اعضای تیم سلامت در حیطه مراقبت گروه سنی ۶ تا ۱۸ سال

ردیف	نوع خدمت	عنوان خدمت	شرح خدمت	جهود	بُرداشتن کارشناسی کارگاهی	منابع	رنگ				
۱	از زیبایی دوره‌ای	بررسی سوابق بیماری فردی، خانوادگی		*							
		بررسی عوامل و نشانه های خطر (تعذیبهای، بیماری های واگیر و غیر واگیر، ارثی ...)	دیابت، صرع، قلبی و عروقی، آسم، زنتیک و مادرزادی، آرژی، سوء تغذیه،	*	*						
۲	بسته خدمات نوجوانان	بررسی وضعیت تعذیبه و مکمل های مصرفی	صرف مکمل های آهن و د	*	*						
		بررسی شیوه زندگی		*	*						
		بررسی وضعیت سلامت روان	اختلالات خفیف و شدید روانی، صرع، اختلالات افسردگی، اختلالات خلقی و	*	*						
	بسته خدمات نوجوانان و جوانان پکیج های خود مراقبتی	بررسی سوابق سوء مصرف مواد، سوء مصرف مواد و رسک فاکتورهای آسیب های اجتماعی استعمال مواد دخانی و	رفتارهای پر خطر	*	*						
		غربالگری و ارزیابی	پدیکولوزیس، بینایی، شنوایی، فشارخون،....	*	*						
		بررسی وضعیت دهان و دندان	پوسیدگی، افتادگی دندان،..... التهاب لثه	*	*						

خدمات سلامت سطح اول

ردیف	نوع خدمت	عنوان خدمت	شرح خدمت	پژوهش	منابع	بهره‌برداری	بهره‌برداری	بهره‌برداری	بهره‌برداری	بهره‌برداری	بهره‌برداری
بسته خدمات نوجوانان	بررسی وضعیت واکسیناسیون	بررسی روند بلوغ	واکسن های دریافتی تا ۶ سالگی توأم ۱۴-۱۶ سالگی	*	باکتری / کارشناسی بهداشت جوفه ای	کاردان / کارشناسی کاردان / کارشناسی بهداشت محیط	کاردان / کارشناسی بهداشت کارشناسی مراقب سلامت کارخانه	نهاد	نهاد	نهاد	نهاد
	بررسی فشارخون	بلوغ به موقع، زودرس و دیررس	*	*	*	*	*	*	*	*
	معاینه فیزیکی کامل	چشم، گوش، پوست و مو، تیروئید،.....	*	*	*	*	*	*	*	*
	پایش وضعیت رشد	تعیین نمایه توده بدنی، قد و ترسیم منحنی رشد	*	*	*	*	*	*	*	*
	بررسی وضعیت سوء تغذیه	چاقی، اضافه وزن، لاغری و کوتاه قدی)	*	*	*	*	*	*	*	*
	-	بررسی سلامت محیط مدرسه	ایمنی، بهداشت، ورزشی،.....	*	*	*	*	*	*	*	*
	-	درخواست آزمایش	ابتلا به بیماری	*							
بسته خدمات نوجوانان	-	-	بررسی نمونه خلط	*							
	-	-	بررسی بیماری سل	*							
	طبقه بندی ۲	-	تعیین افراد فاقد مشکل	*							
بسته خدمات نوجوانان	-	-	تعیین افراد در معرض خطر	*							
	-	-	تعیین افراد مشکوک به بیماری	*							

خدمات سلامت سطح اول

ردیف	نوع خدمت	عنوان خدمت	شرح خدمت	منابع	پژوهش	کارشناسی بهداشت جرفه ای	کارشناسی بهداشت محیط	کارشناسی بهداشت کاربردی	کارشناسی بهداشت حرفه ای
	- تعیین افراد دارای مشکل			*					
۳	مکمل یاری ویتامین D و آهن	دستورالعمل		بسته خدمات نوجوانان	*	*	*		
۴	آموزش عمومی	شیوه زندگی سالم، بهداشت فردی، تغذیه، ایمنسازی، پیشگیری از بیماریها، محیط مدرسه	تحرک بدنی، تقدیه سالم، پیشگیری از سایر رفتارهای پرخطر (سوء مصرف مواد، استعمال مواد دخانی، رفتار جنسی غیر ایمن، خشونت)، بلوغ، ایمنی و پیشگیری از حوادث، پدیکولوزیس، بیماریهای نیازمند مراقبت ویژه، ...	بسته خدمات نوجوانان - بسته خود مراقبتی	*	*	*	*	*
۵	مشاوره	مشاوره فردی و خانوادگی مندرج در بسته های خدمت گروه های هدف / بلوغ - مشاوره تحصیلی	مشکلات دوران بلوغ کارشناس سلامت روان	بسته خدمات نوجوانان بسته خدمتی کارشناس سلامت روان	*		*	*	*
۶	پیگیری و مراقبت	مراقبت ویژه- ابتلا به بیماری و اختلال	کارشناس سلامت روان	بسته خدمات نوجوانان	*		*	*	*
۷	ارجاع	ارجاع فوری و غیر فوری		بسته خدمات نوجوانان	*		*	*	*

خدمات سلامت سطح اول

پیوست ۴: شرح خدمات ارائه شده توسط اعضای تیم سلامت در حیطه مراقبت گروه سنی ۱۹ تا ۲۹ سال

ردیف	نوع خدمت	عنوان خدمت	شرح خدمت	نحوه	مراقب سلامت کارکننده	نحوه اشتغال محدود	کارکننده کارشناس	نحوه اشتغال حرفه‌ای کارکننده	پزشک	منابع
۱	ارزیابی دوره‌ای	- بررسی سوابق بیماری فردی و خانوادگی - بررسی عوامل و نشانه‌های خطر (شغله، ارثی...)		*	*	*				شناسنامه سلامت دانش آموز فرم‌های ارزیابی مقدماتی و پزشک عمومی بسته خدمات جوان
۲	طبقه‌بندی	- بررسی شیوه زندگی - بررسی سلامت بازوری - بررسی وضعیت تغذیه و مکمل‌های مصرفی - اویله و وضعیت سلامت روان، سوء مصرف مواد و الکل و ریسک فاکتورهای آسیب‌های اجتماعی - بررسی سوابق مصرف و حساسیت دارویی و مکمل‌ها - انجام غربالگری بیماری‌ها - بررسی وضعیت دهان و دندان - بررسی وضعیت واکسیناسیون - بررسی سلامت محیط و کار - بررسی نمایه توده بدنی و فشارخون - بررسی مشکلات و درخواست‌های فرد مراجعه کننده							بسته خدمات جوانان بکیج‌های خود مراقبتی بسته خدمات جوانان	
۳	اقدامات پیشگیری و درمانی	- تعیین افراد فقد مشکل - تعیین افراد در معرض خطر - تعیین افراد مشکوک به بیماری - تعیین افراد دارای مشکل		توصیه‌های لازم طبق بسته خدمات	*	*	*	*		بسته خدمات جوانان
۴	آموزش عمومی	- مکمل باری ویتامین D براساس دستور عمل - آموزش خود مراقبتی	-							بسته خدمات جوانان

خدمات سلامت سطح اول

ردیف	نوع خدمت	عنوان خدمت	شرح خدمت	پژوهش	منابع
					پکیج های خود مراقبتی
۵	مشاوره	- مشاوره فردی و خانوادگی مندرج در بسته های خدمت گروه های هدف - مشاوره قبل و بعد ازدواج - مشاوره های فرزند پروری	- غیر پژوهشک و پژوهشک - منطبق با بسته خدمت جوانان - کارشناس سلامت روان	*	بسطه خدمت جوانان پکیج های خود مراقبتی بسطه خدمتی کارشناس سلامت روان
۶	پیگیری و مراقبت	-		*	بسطه خدمت جوانان پکیج های خود مراقبتی
۷	ارجاع	- ارجاع فوری و غیر فوری به سطوح بالاتر	ارجاع فوری و غیر فوری به سطوح بالاتر	*	بسطه خدمت جوانان مجموعه آموزشی تقدیمه برای تیم سلامت

پیوست ۵: خدمات سلامت باروری و فرزندآوری

شامل آموزش ها و خدمات تشکیل و تحکیم بنیان خانواده و ارائه خدمات باروری سالم در قالب دو رویکرد همراه و همزمان ارتقای نرخ باروری کلی و حفظ و ارتقای سلامت مادران و کودکان است که به اختصار عبارتند از:

• **برنامه های هنگام ازدواج**

- § هدایت زوجین به کلاس های آموزش هنگام ازدواج
- § ارایه آموزش های روابط عاطفی و اجتماعی، فرزندآوری و باروری سالم و روابط زناشویی در راستای تحکیم بنیان خانواده
- § تحويل بسته های آموزشی
- § راهنمایی به زوجین برای مراجعه های بعدی در صورت نیاز و بروز مشکل در مقوله های مرتبط با روابط عاطفی و اجتماعی، فرزندآوری و باروری سالم و روابط زناشویی در راستای تحکیم بنیان خانواده
- § ارایه آموزش و مشاوره و خدمت در چارچوب بسته های ارایه خدمت
- § دعوت به مراجعه های بعدی و پیگیری برای مراجعه به موقع
- § ارجاع در صورت نیاز با یکی از سه مشکل مرتبط با روابط عاطفی و اجتماعی، فرزندآوری و باروری سالم و روابط زناشویی در راستای تحکیم بنیان خانواده

• **برنامه های بعد از ازدواج:**

ارتقاء آگاهی و توانمند سازی زوجین از طریق ارائه آموزش، مشاوره های صحیح و ارائه خدمات مورد نیاز مناسب با اهداف سلامت باروری در راستای تحکیم بنیان خانواده

- § یافتن فعال افرادی که واجد شرایط فرزندآوری هستند و مشاوره صحیح با آنان به منظور ترغیب فرزندآوری
- § یافتن فعال افرادی که بارداری می تواند تهدید جدی برای سلامت مادر ایجاد نماید.
- § ارائه خدمات به متخاصیانی که عدم دریافت خدمت می تواند سلامت آنان را به مخاطره اندازد.
- § تعیین وضعیت باروری و تعیین تاریخچه بارداری های قبلی
- § تعیین ویژگیهای مورد انتظار فرد و بررسی مشکلات / درخواست ها در فرد مراجعه کننده
- § بررسی از نظر تمایل به بارداری و در صورت تمایل انجام مراقبت قبل از بارداری
- § انجام مشاوره با افراد واجد شرایط فرزند آوری و ارجاع به انجام مراقبت قبل از بارداری
- § تعیین افراد در معرض خطر مانند: بیماری های دریچه ای قلب با عوارض تعریف شده، بیماری عروق مغزی، دیابت با بیماری های عروقی، رتینوپاتی، و سایر موارد مطابق دستورالعمل ها
- § تعیین افراد در معرض بارداری های پرخطر
- § تعیین افرادی که علیرغم عدم تمایل به بارداری از روش مطمئنی استفاده نمی نمایند و به این دلیل در معرض بارداری برنامه ریزی نشده و پرخطر می باشدند
- § آموزش کلیات روشهای فاصله گذاری بین بارداری در صورت عدم تمایل کنونی فرد ، کمک به فرد در انتخاب روش مناسب، انجام آموزش های لازم
- § تعیین موارد کتراندیکاسیون مطلق و نسبی مربوط به روش انتخابی
- § بررسی فرد از نظر سلامت جهت استفاده از روش مورد نظر (درخواست آزمایش های مورد نیاز و معاینات لازم مانند بررسی تیروئید و بررسی نمایه توده بدنی و فشار خون)
- § ارائه روش پیشگیری از بارداری (مطابق با دستورالعمل روشهای پیشگیری از بارداری) و توصیه به منظور زمان مراجعت مجدد

خدمات سلامت سطع اول

- § بروزی فرد از نظر شکایات و عوارض شایع و علائم هشدار و انجام مراقبت یا درمان لازم مطابق دستورالعمل مناسب با روش
- § بروزی تمایل به بارداری در هر مراجعته
- § ارجاع برای مراقبت های پیش از بارداری در صورت تمایل به بارداری در مراجعته بعد از دریافت روش
- (درصورت وجود مشکل در بروزی های یاد شده و خارج شدن بیماری از کنترل، ارجاع به سطح بالاتر انجام خواهد شد).

• ارائه خدمات ناباروری:

- § آشنایی و ارتقای دانش ارایه دهنگان خدمات باروری سالم در خصوص بسته خدمتی ناباروری
- § ارتقاء آگاهی، نگرش و عملکرد جامعه در زمینه عوامل مستعد کننده ناباروری
- § آموزش و ارائه مشاوره در مورد آناتومی و فیزیولوژی دستگاه تناسلی مردان و زنان به زبان ساده با تکیه بر تبیین بحث ناباروری
- § آموزش و ارائه مشاوره در مورد فرایند قاعدگی و بارداری " با تمرکز بر برنامه ناباروری "
- § آموزش و ارائه مشاوره با تعریف ناباروری و شیوع آن و راه های پیشگیری از آن در گروه های مختلف سنی
- § غربالگری افراد مستعد یا مشکوک به ناباروری
- § ارجاع افراد مشکوک به ناباروری

خدمات سلامت سطح اول

پیوست ۶: شرح خدمات ارائه شده توسط اعضای تیم سلامت در حیطه مراقبت گروه سنی ۵۹ تا ۳۰ سال

دیف	نوع خدمت	عنوان خدمت	نیاز	مرقب سلامت کارشناسی کارشناسی کارشناسی محیط	کارشناسی کارشناسی هرفه ای هدایت	کارشناسی کارشناسی هدایت	پزشک	آدرس پروتکل
۱	ارزیابی دوره ای	<ul style="list-style-type: none"> بررسی تغذیه: بررسی عادات غذایی مضر 	*	*				راهنمای اجرایی خدمات سبا و سما
		<ul style="list-style-type: none"> بررسی فعالیت جسمانی: بررسی نوع (فعالیت خانگی، پیاده روی، فعالیت در حین کار، ورزش)، مدت، شدت و دفعات در هفته فعالیت جسمانی در افرادی که فعالیت جسمانی دارند 	*	*			- راهنمای بالینی خدمات سبا و سما	
		<ul style="list-style-type: none"> بررسی مصرف دخانیات: بررسی مصرف الكل و مواد مخدر و در صورت مصرف، نوع، دفعات استعمال روزانه/ هفتگی و طول مدت مصرف: 	*	*			- مجموعه دستورالعملهای کشوری و متون آموزشی دفتر بهبود تغذیه جامعه	
		بررسی سابقه ایمنسازی و.....	*	*			- راهنمای فعالیت فیزیکی میانسالان	
		بررسی علائم کنونی مراجعه کننده از نظر سلامت باروری:	*				- دستورالعملهای کشوری و متون آموزشی اداره دخانیات مرکز سلامت محیط و کار	
		<ul style="list-style-type: none"> بررسی نشانه های سلامت باروری در معاینات : انجام معاینه ژنیکولوژی در زنان متاهل یا دور از همسر ۵۹ - ۳۰ سال در صورت آمادگی مراجعه کننده معاینله پستان در زنان مراجعه کننده ۵۹ - ۳۰ سال از نظر: 	*	-			- دستورالعمل کشوری واکسیناسیون مرکز مدیریت بیماریهای واگیر	
		بررسی یا در خواست پاراکلینیک سلامت باروری	*	-			- دستورالعمل غربالگری سوئ مصرف مواد و الكل	
		بررسی سلامت عمومی مراجعین ۵۹ - ۳۰ سال از نظر سوابق بیماری و عوامل	*					

خدمات سلامت سطح اول

دیف	نوع خدمت	عنوان خدمت	پووز	موقب سلامت خانواده	کارداران / کارشناس	بهداشت حرفه ای	پزشک	آدرس پروتکل
		<p>خطر در فرد و بستگان وی:</p> <ul style="list-style-type: none"> بررسی سلامت عمومی مراجعین ۵۹-۳۰ سال از نظر شرح حال و علائم کنونی مراجعةه کننده: <p>انجام معاینات برای بررسی سلامت عمومی مردان و زنان ۵۹-۳۰ سال از نظر نشانه های بیماری (لازم است که حتما ارزیابی نشانه های اختلالات روانشناختی و سوء مصرف مواد و الكل را هم شامل گردد).</p>	*					
معاینه	-	اندازه گیری فشار خون						
	-	بررسی وضعیت ظاهری روانی از نظر وضعیت پوشش، وجود علائم اضطرابی، روحیه ، نوع تکلم و بررسی وضعیت سلامت روانی و سوء مصرف مواد و الكل						
	-	بررسی وضعیت ظاهری جسمی از نظر وجود معلولیت، دفورماتی ها، فقدان عضو، رنگ پوست و						
	-	معاینه قلب از نظر وجود صدای غیر طبیعی						
	-	معاینه ریه از نظر وجود صدای غیر طبیعی						
	-	معاینه مفاصل و استخوان ها از نظر درد، محدودیت حرکت، تورم و... در صورت نکته مثبت در تاریخچه و شرح حال						
	-	معاینه تیروئید از نظر اندازه، وجود کیست یا ندول یا توده						
	-	بررسی غدد لنفاوی از نظر لنفاد نو پاتی						
	-	معاینه شکم از نظر اندازه کبد و طحال و ... و وجود توده احتمالی						
	-	بررسی پاراکلینیک سلامت عمومی مراجعین ۵۹-۳۰ سال:						
	●	مشاهده آزمایشات مراجعة کننده تا حداقل تاریخ سه سال پیش در صورتی که مراجعة کننده در فاصله آزمایش فوق تا کنون مشکل جدید سلامتی نداشته باشد	*	*	*			
۲	طبقه بندی از نظر:	تن سنジ						راهنمای اجرایی خدمات سبا و سما

خدمات سلامت سطح اول

دیف	نوع خدمت	عنوان خدمت	پویز	کارهای کارشناسی	بهداشت حرفه ای	کارهای کارشناسی	کارهای کارشناسی	بهداشت محیط	کارهای کارشناسی	مراقب سلامت خانواده	پنجه	آدرس پروتکل
- تعیین افراد فاقد مشکل یا دارای وضعیت طبیعی/اسالم/مطلوب - تعیین افراد در معرض خطربیماری - تعیین افراد مشکوک به بیماری یا مشکوک به وجود مشکل - تعیین افراد دارای مشکل یا بیماری یا وضعیت غیر طبیعی/نامطلوب	شیوه زندگی		*		*							
	سرطانها زنان		*									
	مشکلات و بیماریهای دستگاه باروری و تناسلی بیماریهای مزمун زمینه ای غیر واگیر(دیابت، فشار خون بالا، دیس لیپیدمی)		*									
	بیماری قلبی عروقی		*									
	بیماری بیماری روانپردازی و سوء مصرف مواد و الكل		*									
	بیماری موسکولو اسکلتال		*									
	سرطانها		*									
	مشکلات و بیماریهای دستگاه باروری و تناسلی		*									
	بیماریهای شغالی		*									
	سایر بیماریها (گوارشی، نورولوژیک، بینایی، شنوایی، دهان و دندان، عفونی مزمун و فرد.....)		*									
۳	اقدامات درمانی و پیشگیری	تعیین واکسن های مورد نیاز مراججه کننده - انجام واکسیناسیون در موارد مورد نیاز - مکمل یاری ویتامین D براساس دستور عمل	*		*							
	ارائه خدمات مورد نیاز برای مراججه کننده بر اساس پس خوراند دریافتی از سطوح بالاتر	درخواست آزمایشات Hct/Hb, FBS, کلسترول، تری گلیسرید، LDL، HDL برای همه زنان	*		*							

خدمات سلامت سطح اول

دیف	نوع خدمت	عنوان خدمت	پژوهش	آدرس پروتکل	
		و مردان در صورتی که آزمایشات قلی از نظر فاصله زمانی بیش از سه سال قبل انجام شده باشند یا در فاصله آزمایش قبلی تا کنون ابتلا به بیماری یا علائم جدید اتفاق افتاده باشد و بدین ترتیب آزمایش قبلی قابل استناد نباشند ، پاپ اسمیر و مامو گرافی برای زنان در صورت لزوم بر اساس پروتکل کشوری ثبت نتایج آزمایشات در فرم ارزیابی دوره ای سلامت و تعیین وضعیت طبیعی یا غیر طبیعی بودن نتایج درخواست آزمایش تکمیلی یا سایر اقدامات پاراکلینیک در صورت لزوم با توجه به سن مراجعه کننده ، تاریخچه، شرح حال و نتایج معاینات			
۵	آموزش عمومی	معرفی هر یک از خدمات و اهمیت انجام آن برای گیرنده خدمت ارائه بازخورد لازم به مراجعه کننده حین انجام بررسی درخصوص نتایج بررسیها تشویق مراجعه کننده برای موارد مطلوب شیوه زندگی با انکا به اصول مشاوره آموزش درخصوص چگونگی اصلاح و بهبود شیوه زندگی برای مراجعه کننده مشاوره درخصوص رفع موارد نامطلوب شیوه زندگی با استفاده از روش SOC شامل: تعیین وضعیت فرد از نظر هر یک از مراحل روش مذکور (بیش تکر، تفکر، آمادگی، عمل و نگهداری)، مداخله آموزشی و رفشاری برای ارتقای فرد از هر مرحله به مرحله بالاتر و در نهایت اقدام برای اصلاح رفتار تعذیبه ای نامطلوب، حفظ رفتار صحیح ارایه توصیه ها و آموزش های مندرج در بسته های خدمت گروه هدف آموزش مراجعه کننده در زمینه پیشگیری و خود مراقبتی و مصرف صحیح دارو و عوارض دارویی	*	*	
۶	مراقبت ممتد	تعیین تاریخ پیگیری و مراجعه بعدی براساس جدول تواتر زمانی خدمات سلامت میانسالان پیگیری مراقبت بیماران و افراد در معرض خطر (اجرای دستورات دارویی و غیر دارویی، نتایج آزمایشات دوره ای، انجام واکسیناسیون و ...) پیگیری وضعیت دریافت خدمت بصورت تلفنی یا روش های دیگر	*	راهنمای اجرایی خدمات سیا و سما بسطه خدمتی کارشناس سلامت روان	

خدمات سلامت سطح اول

دیف	نوع خدمت	عنوان خدمت	پیووز	موقب سلامت خانواده	کارداران / کارشناس	بهداشت حرفه ای	پزشک	آدرس پروتکل
		پیگیری موارد ارجاع و دریافت بازخورد از سطوح پذیرنده ارجاع پیگیری مداخلات ارتقاء سلامت و نتایج پایش خدمات اجرای دستورات سطح ۲ در خصوص بیمار بر اساس باز خورد ارجاع						—مجموعه دستورالعملهای کشوری سلامت روان (بسته خدمتی کارشناس سلامت روان) مجموعه آموزشی تغذیه برای تیم سلامت
۷	ارجاع	ارجاع مراجعه کننده به سطح بالاتر در صورت لزوم بر اساس راهنمای اجرایی و بالینی بررسی موارد ارجاع شده از طرف سایر اعضای تیم سلامت و ارائه بازخورد به آنان	*					

خدمات سلامت سطح اول

پیوست ۷: شرح خدمات ارائه شده توسط اعضای تیم سلامت در حیطه مراقبت گروه سنی ۶۰ سال و بالاتر

ردیف	نوع خدمت	عنوان خدمت	شرح خدمت	نحوه	کاردان / کارشناسی مهمای هفتاد	کاردان / کارشناسی مهمای هشتاد	کاردان / کارشناسی مهمای نیصدهاد	منابع	پزشک
۱	ارزیابی دوره ای	- بررسی سوابق بیماری فردی و خانوادگی	اخذ شرح حال	*	*	*	*	راهنمای آموزشی مراقبت های ادغام یافته و جامع سالمندی (ویژه پزشک و غیرپزشک)	*
	- بررسی عوامل و نشانه های خطر شامل بیماریهای قلبی، دیابت، سل ریوی، فشارخون، پوکی استخوان، سقوط و عدم تعادل ارضی (...)	بررسی عوامل و نشانه های خطر (شغلی، ریوی، فشارخون، پوکی استخوان، سقوط و عدم تعادل ارضی (...))	بررسی عوامل و نشانه های خطر (شغلی، ریوی، فشارخون، پوکی استخوان، سقوط و عدم تعادل ارضی (...))	*	*	*	*	جلد اول راهنمای بهبود شیوه زندگی سالم در دوران سالمندی - تغذیه	*
	- بررسی شیوه زندگی سالم	بررسی از نظر وضعیت تغذیه ای	بررسی از نظر وضعیت تغذیه ای	*	*	*	*	راهنمای آموزشی مراقبتهاي ادغام یافته و جامع سالمندی (ویژه پزشک و غیرپزشک)	*
	- بررسی وضعیت تغذیه های غیرواگیر	ازیابی الگوی غذایی از نظر ریسک فاکتورهای تغذیه ای بیماری های غیرواگیر	ازیابی الگوی غذایی از نظر ریسک فاکتورهای تغذیه ای بیماری های غیرواگیر	*	*	*	*	راهنمای آموزشی مراقبتهاي ادغام یافته و جامع سالمندی (ویژه پزشک و غیرپزشک)	*
	- بررسی وضعیت سلامت روان و سوء مصرف مواد و الکل	بررسی از نظر افسردگی، اضطراب و اختلال خواب ، سوء مصرف مواد و الکل	بررسی از نظر افسردگی، اضطراب و اختلال خواب ، سوء مصرف مواد و الکل	*	*	*	*	راهنمای آموزشی مراقبتهاي ادغام یافته و جامع سالمندی (ویژه پزشک و غیرپزشک)	*
	- بررسی سوابق مصرف دارویی و مکمل ها	بررسی وضعیت دهان و دندان	بررسی از نظر بی دندانی و دندان مصنوعی و ارجاع به واحد مربوطه	*	*	*	*	راهنمای آموزشی مراقبتهاي ادغام یافته و جامع سالمندی (ویژه پزشک و غیرپزشک)	*
	- بررسی وضعیت واکسیناسیون	بررسی از نظر وضعیت واکسیناسیون آنفولانزا	بررسی از نظر بی دندانی و دندان مصنوعی و ارجاع به واحد مربوطه	*	*	*	*	راهنمای آموزشی مراقبتهاي ادغام یافته و جامع سالمندی (ویژه پزشک و غیرپزشک)	*
	- ارزیابی آمادگی خانوار در برایر مخاطرات	بررسی از نظر مخاطرات سقوط و عدم تعادل	بررسی از نظر وضعیت واکسیناسیون آنفولانزا	*	*	*	*	راهنمای آموزشی مراقبتهاي ادغام یافته و جامع سالمندی (ویژه پزشک و غیرپزشک)	*
	- بررسی رفتارهای پر خطر(استعمال دخانیات)	راهنمای ترک سیگار	بررسی از نظر مخاطرات سقوط و عدم تعادل	*	*	*	*	راهنمای آموزشی مراقبتهاي ادغام یافته و جامع سالمندی (ویژه پزشک و غیرپزشک)	*
	- آزمون به ذهن سپاری و یادآوری کلمات- - انجام تست استرس به منظور ارزیابی بی اختیاری ادراری	بررسی سالمند از نظر دمانس و بی اختیاری ادرار	بررسی رفتارهای پر خطر(استعمال دخانیات)	*	*	*	*	راهنمای آموزشی مراقبتهاي ادغام یافته و جامع سالمندی (ویژه پزشک و غیرپزشک)	*

خدمات سلامت سطح اول

ردیف	نوع خدمت	عنوان خدمت		شرح خدمت		منابع	پزشک	بندهاشت جرفه آئی	کارنام / کارشناس	بندهاشت میخاط	کاردا / کارشناس	بندهاشت سلامت کارواه	بندهاشت
				*	*								
۲	طبقه بندی	آقدمات پیشگیری و درمانی	تغیین افراد فاقد مشکل	- بررسی مشکلات و درخواست های فرد مراجعه کننده (خدمات پاراکلینیک و ...)									
				*	*								
				*	*								
				*	*								
۳	آقدمات پیشگیری و درمانی	تجویز مکمل های دارویی و درمان های مورد نیاز براساس مجوزهای مربوطه	تغیین افراد فاقد مشکل	- تغیین افراد در معرض خطر									
				*	*								
				*	*								
راهنمای آموزشی مراقبتها ای داغم یافته و جامع سالمندی (ویژه پزشک و غیرپزشک)				*	*								
				*	*								
راهنمای آموزشی مراقبت های ادغام یافته و جامع سالمندی (ویژه پزشک و غیرپزشک) مبحث سقوط و عدم تعادل بسته خدماتی کارشناسی سلامت روان				*	*								
				*	*								
راهنمای آموزشی مراقبتها ای داغم یافته و جامع سالمندی (ویژه پزشک و غیرپزشک) - مبحث این سازی				*	*								
				*	*								
-----				*	*								
				*	*								

خدمات سلامت سطح اول

خدمات سلامت سطح اول

ردیف	نوع خدمت	عنوان خدمت	شرح خدمت	منابع	پزشک	بینوز	کارداران / کارشناس	بهداشت جرفه ای	کارداران / کارشناس	بهداشت محیط	کارداران / کارشناس	مراقب سلامت خانواده
۶	پیگیری و مراقبت		- پیگیری مراقبت بیماران و افراد در معرض خطر (اجرای دستورات دارویی و غیر دارویی، نتایج آزمایشات دوره ای، انجام واکسیناسیون و ...)	راهنمای آموزشی مراقبتهای ادغام یافته و جامع سالمندی (ویژه پزشک و غیرپزشک)	*	*	*	*	*	*	*	بر حسب مورد
۷	پیگیری و ضعیت دریافت خدمت بصورت تلفنی یا روش های دیگر		بر حسب مورد	دستورالعمل فرم پیگیری سالمند		*	*	*	*	*	*	بر حسب مورد
	پیگیری موارد ارجاع و دریافت بازخورد از سطوح پذیرنده ارجاع		بر حسب مورد			*	*	*	*	*	*	بر حسب مورد
	پیگیری شکایات		بر حسب مورد			*	*	*	*	*	*	-----
۷	ارجاع	- ثبت اقدامات در فرم های پرونده خانوار	اولویت برای انجام خدمات سلامت سالمندی به ترتیب با پرستار - ماما - کارداران یا کارشناس بهداشت خانواده و مبارزه با بیماریها می باشد	راهنمای آموزشی مراقبتهای ادغام یافته و جامع سالمندی (ویژه پزشک و غیرپزشک) - فرمهای ارجاع مجموعه آموزشی تغذیه برای تیم سلامت	*	*	*	*	*	*	*	-----

*یادآوری: مواد مصرفی (سرنگ و سنت سرم) توسط گیرنده خدمت تأمین خواهد شد

خدمات سلامت سطح اول

پیوست ۸: شرح خدمات ارائه شده توسط اعضای تیم سلامت در حیطه مراقبت پیش از بارداری تا پس از زایمان

ردیف	عنوان خدمت	زیر مجموعه خدمت	کاردان / کارشناس بهداشت خانواده / بهورز	پزشک / اما	آدرس پروتکل
مصالحه و تشکیل پرونده شامل					
		بررسی مشخصات فردی و خانوادگی و سابقه بارداری و زایمان قبلی، بیماری و ناهنجاری، اختلالات روانی / همسرآزاری، رفتارهای پر خطر، اعتیاد، مصرف سیگار / الکل، رژیم غذایی خاص		الف ۱ و ۲ و ۳ کتاب مراقبت های ادغام یافته سلامت مادران (ویژه پزشک و ماما) بسته خدمتی کارشناس سلامت روان	*
معاینه بالینی و ارجاع در صورت نیاز (معاینه توسط پزشک عمومی و مواردی که با * مشخص شده است ترجیحاً توسط ماما یا پزشک عمومی زن انجام می شود)					
		اندازه گیری قد و وزن، تعیین نمایه توده بدنی، علائم حیاتی، معاینه فیزیکی، دهان و دندان، واژن و لگن *		الف ۱ و ۲ و ۳ کتاب مراقبت های ادغام یافته سلامت مادران (ویژه پزشک و ماما) بسته خدمتی کارشناس سلامت روان	*
درخواست آزمایش ها یا بررسی تکمیلی					
		TSH, CBC, BG, Rh, FBS, U/A, U/C, HBsAg VDRL و HIV		الف ۴ کتاب مراقبت های ادغام یافته سلامت مادران (ویژه پزشک و ماما)	*
آموزش و مشاوره، تجویز مکملها و ایمن سازی					
		بهدادشت فردی، روان، جنسی، دهان و دندان، تغذیه / مکمل های دارویی، عدم مصرف مواد و الکل، شغل سخت و سنگین، قطع روش پیشگیری از بارداری و زمان مناسب باردار شدن فرزند پروری (کارشناس سلامت روان)		ح (راهنمای) کتاب مراقبت های ادغام یافته سلامت مادران (ویژه پزشک و اما)	*
		تجویز اسید فولیک		الف ۱ و ۲ و ۶ کتاب مراقبت های ادغام یافته سلامت مادران (ویژه پزشک و ماما)	*
		تروریق توأم و سرخجه			*
مصالحه و تشکیل یا بررسی پرونده شامل					
		بررسی پرونده و آشایی با وضعیت بارداری فعلی و قبلی، تعیین سن بارداری، بیماری و ناهنجاری، اختلافات روانی / همسرآزاری، رفتارهای پر خطر، اعتیاد، مصرف سیگار و الکل، آخرین روش پیشگیری از بارداری، شکایت های شایع و علائم خطر، مصرف مکملها و گروههای غذایی، حرکت جنین، ترومما، اضافه وزن و چاقی و الگوی غذایی از نظر ریسک فاکتورهای تقدیمه ای بیماری های غیرواگیر		ب ۱ و ۲ و ۳، پ ۱ تا ۱۹ کتاب مراقبت های ادغام یافته سلامت مادران (ویژه پزشک و ماما) و الف ۱ و ۲ و ۳ (ویژه کارдан، کارشناس)	*

خدمات سلامت سطح اول

ردیف	عنوان خدمت	زیر مجموعه خدمت	کاردان / کارشناس بهداشت خانواده / بهورز	پزشک / ماما	آدرس بروتکل
معاینه بالینی و ارجاع در صورت نیاز					
		اندازه گیری قد و وزن، تعیین نمایه توده بدنی، ترسیم منحنی وزن گیری، علائم حیاتی، معاینه فیزیکی، دهان و دندان، بررسی ارتفاع رحم، شنیدن صدای قلب جنین	*	ب ۱ و ۲ و ۳ ، ب ۱ تا ۱۹ کتاب مراقبت های ادغام یافته سلامت مادران(ویژه پزشک و مادران) ویژه پزشک و ماما) و الف ۱ و ۲ و ۳ (ویژه کارдан، کارشناس) درمان و استگی به مواد افیونی در بارداری، تولد، شیردهی و نوزادی	
درخواست آزمایش و بررسی های تکمیلی					
		HBsAg, CBC, BG, Rh, FBS, U/A, U/C, HIV و VDRL نوبت اول و دوم کومپس غیر مستقیم، پیشنهاد و درخواست غربالگری ناهنجاری OGTT، سونوگرافی،	*	ب ۱ و ۲ و ۳ کتاب مراقبت های ادغام یافته سلامت مادران(ویژه پزشک و ماما) و الف ۱ و ۲ و ۳ (ویژه کاردان، کارشناس)	
آموزش و مشاوره، تجویز مکملها و ایمن سازی					
		بهداشت فردی، روان، جنسی، دهان و دندان، تعنیه/ مکمل های دارویی، عدم مصرف مواد و الکل، شغل سخت و سنگین، علائم خطر مادر و نوزاد، زمان مناسب باردار شدن، مراقبت از نوزاد، فواید زایمان طبیعی فرزند پروری (کاشناس سلامت روان)	*	ح (راهنمای) کتاب مراقبت های ادغام یافته سلامت مادران(ویژه پزشک و ماما) و ت (راهنمای) ویژه کاردان، کارشناس سلامت روان	
		تجویز اسید فولیک، آهن و مولتی ویتامین	*	ب ۱ و ۲ و ۳ و ۴ کتاب مراقبت های ادغام یافته سلامت مادران(ویژه پزشک و ماما) و الف ۱ و ۲ و ۳ (ویژه کاردان، کارشناس)	
		ترزیق توان	*		
		تجویز و ترزیق رگام از هفته ۲۸ تا ۳۴ بارداری	*		
مصالحه و تشکیل یا بررسی پرونده شامل					
		بررسی پرونده و آشنایی با وضعیت مادر و وضعیت زایمان، سوال در مورد ترشحات مهبلی و خونریزی، مشکلات ادراری- تناسلی و اجابت مزاج، اختلالات روانی شایع در دوره بعد از زایمان، سوء مصرف مواد و الکل، بیماری زمینه ای، وضعیت شیردهی، سرگیجه، شکایت شایع، همسرآزاری، درد، مصرف مکمل های دارویی	*	ج ۱ و ۲ و ج ۱ تا ۸ کتاب مراقبت های ادغام یافته سلامت مادران(ویژه پزشک و ماما) و ب ۱ و ۲ و ب (ویژه کاردان، کارشناس)	
معاینه بالینی و ارجاع در صورت نیاز					
		معاینه چشم، پستان ها، شکم (رحم)، اندام ها، محل بخیه ها، کنترل علائم حیاتی، حال عمومی	*	ج ۱ و ۲ و ج ۱ تا ۸ کتاب مراقبت های ادغام یافته سلامت مادران(ویژه پزشک و ماما) و ب ۱ و ۲ (ویژه کاردان، کارشناس)	
درخواست آزمایش و بررسی های تکمیلی					

آزمایش
ایمن سازی
مکمل

خدمات سلامت سطح اول

ردیف	عنوان خدمت	زیر مجموعه خدمت	کاردان / کارشناس بهداشت خانواده / بهورز	پزشک / ماما	آدرس بروتکل
		پاپ اسپیر و درخواست OGTT ، FBS در مراقبت سوم		*	ج ۲ کتاب مراقبت های ادغام یافته سلامت مادران(ویژه پزشک و ماما) و ت (راهنما) (ویژه کارдан، کارشناس)
آموزش و مشاوره، تجویز مکملها و ایمن سازی					
		بهداشت فردی، روان و جنسی، بهداشت دهان و دندان، تعذیه و مکمل های دارویی، شکایت شایع، نحوه شیردهی و مشکلات آن، علائم خطر مادر و نوزادمان مناسب برداری بعدی، مراقبت از نوزاد، مراجعه برای انجام پاپ اسپیر، فرزند پروری (کارشناس سلامت روان)		*	ج (راهنما) کتاب مراقبت های ادغام یافته سلامت مادران(ویژه پزشک و ماما) و پ (ویژه کاردان، کارشناس) بسته خدمتی کارشناس سلامت روان
		آهن و مولتی ویتامین تا ۳ ماه پس از زایمان		*	ج ۱ و ح ۶ کتاب مراقبت های ادغام یافته سلامت مادران(ویژه پزشک و ماما) و ب ۱ (ویژه کاردان، کارشناس)

شرح وظایف کارکنان در برخورد با موارد مراجعه کننده مشکوک به بیماری‌های عفونی و واگیردار^۰

۱. شناسایی بیماران هدف نظام مراقبت کشوار
۲. گزارش و تکمیل فرم‌های عملیاتی برای بیماران هدف نظام مراقبت کشوار
۳. ارجاع بیماران هدف شناسایی شده به از کارشناس به پزشک
۴. نمونه برداری از بیماران هدف و ارسال نمونه‌ها به آزمایشگاه تعیین شده و پیگیری نتایج
۵. پیگیری موارد تماس و موارد در معرض خطر بیماری‌های هدف مراقبت
۶. آموزش و اطلاع‌رسانی به بیماران، همراهان، موارد تماس و نیز جمعیت تحت پوشش
۷. نظارت و همکاری در تریاژ بیماران مراجعه کننده به مرکز یا پایگاه
۸. بررسی وضعیت اپیدمیولوژیک بیماری‌های هدف در منطقه تحت پوشش
۹. جمع‌آوری و آنالیز اولیه اطلاعات بیماری‌های هدف مراقبت و تهییه گزارش دوره‌ای
۱۰. پیگیری تأمین وسایل و تجهیزات و امکانات عملیاتی (واکسن، وسایل نمونه‌برداری، داروهای مورد نیاز و ...)
۱۱. طراحی و اجرای برنامه‌های نظارتی و پایشی
۱۲. طراحی و اجرای برنامه‌های ارزشیابی
۱۳. همکاری در اجرای برنامه‌های نظارتی و ارزشیابی ابلاغی از سطوح بالاتر
۱۴. همکاری در اجرای برنامه‌های مداخله‌ای بهداشتی (واکسیناسیون، نمونه‌برداری، بررسی‌های میدانی و ...)
۱۵. تهییه پس‌خوراند و پیگیری اصلاحات و توصیه‌های به عمل آمده در سطح پائین‌تر
۱۶. طراحی و اجرای برنامه‌های آموزشی و انجام بازدیدهای دوره‌ای از سطح پائین‌تر
۱۷. انجام سایر وظایف محوله حسب ضرورت

^۰ برای اطلاع از جزئیات انجام کار از «دستور عمل‌ها و راهنمایی‌های پیشگیری، تشخیص و درمان بیماری‌های واگیر» استفاده نمایید.

خدمات سلامت سطح اول

پیوست ۱:

مدیریت سلامت محیط جامعه

ردیف	عنوان خدمت						شرح خدمت	
۱	نظرارت و کنترل بهداشت آب و فاضلاب							
۲							<ul style="list-style-type: none"> - بازرسی از سامانه های تأمین آب آشامیدنی و تهیه نقشه کروکی کامل سامانه تأمین آب با نمایش نقاط بالقوه آسیب پذیر - پايش و کنترل کیفیت آب آشامیدنی بر اساس استاندارد های ملی شامل : <ul style="list-style-type: none"> • سنجش میزان کل آزاد باقیمانده در آب شرب مناطق تحت پوشش بر اساس استاندارد ملی ۱۰۵۳ و راهنمای کل سنجی و ارائه گزارش 	
۳							<ul style="list-style-type: none"> • تهیه و توزیع کلر مادر یک درصد برای خانوارهای فاقد دسترسی به شبکه عمومی و کلرسنجی از آب مصرفی آها 	
۴							<ul style="list-style-type: none"> • ثبت کلرسنجی در سامانه جامع مدیریت بازرسی مرکز سلامت محیط و کار 	
۴							<ul style="list-style-type: none"> - ارسال فوری گزارش های موارد نقص موجود در سامانه تأمین آب و موارد صفر و نامطلوب کلر سنجی به مرکز بهداشتی درمانی و پیگیری موارد 	
۴							<ul style="list-style-type: none"> - شرکت در جلسات آموزشی و جلسات جلب همکاری بین بخشی و درون بخشی و پیگیری مصوبات جلسات 	
۴							<ul style="list-style-type: none"> - تعیین میزان کلر خواهی آب طبق دستورالعمل اقدامات بهداشت آب و فاضلاب برای پیشگیری و کنترل بیماری های منتقله از آب 	
۴							<ul style="list-style-type: none"> - پیگیری و نظارت فعال بر آب مزارع کشاورزی که با فاضلاب خام آبیاری می شوند به منظور جلوگیری و کنترل آن 	
۴							<ul style="list-style-type: none"> - اقدامات بهداشت آب و فاضلاب در شرایط اضطرار و کنترل طغیان بیماری 	
	بروتکل / راهنمای اضطراری و بلایا	راهنمای بهداشت آب و فاضلاب در شرایط اضطرار و کنترل طغیان بیماری	*	*	*		برخورد	پیمانه شرط محیط کارگاه / کارشناسی پیمانه کارگاه / کارشناس

خدمات سلامت سطح اول

ردیف	عنوان خدمت	
پروتکل / راهنمای فعالیت	شرح خدمت	
۱	راهنمای دفع فاضلاب در شرایط اضطرار جلد (۱)	
۲	راهنمای دفع فاضلاب در شرایط اضطرار جلد (۲)	
۳		
۴	رسیدگی و پیگیری شکایات مربوط به بهداشت آب و فاضلاب	
۵	شناسایی روستا از نظر جمع آوری و دفع فاضلاب و آموزش خانوارها	
۶		
۷	بازدید و جمع آوری اطلاعات مربوط به شاخص های بهداشت محیط روستا:	
۸	• جمع آوری و دفع بهداشتی زباله	
۹	• جمع آوری و دفع بهداشتی فضولات دامی	
۱۰	• بهداشت مسکن از جمله دسترسی خانوارهای روستایی به توالت بهداشتی	
۱۱	• نحوه نگهداری دام و طیور	
۱۲	بازدید از خانوارهای روستایی و آموزش بهداشت آب و فاضلاب برای آنها	
۱۳	نمونه برداری از آب شرب و ارسال آن برای انجام آزمایش های باکتریولوژیکی در مناطق تحت پوشش بر اساس استانداردهای ملی (۴۲۰۸-۱۰۱۱)	
۱۴	پیگیری دریافت بموقع نتایج آزمایش باکتریولوژیکی و شیمیابی نمونه	
۱۵	نمونه برداری از آب شرب و ارسال آن جهت آزمایش شیمیابی براساس کتاب استاندارد متند	
۱۶	• انعکاس فوری نتایج آزمایش آب های غیر قابل شرب به ستاد مرکز بهداشت شهرستان و پیگیری تاریخ مشکل	
۱۷	- بررسی علت آلودگی آب و پیگیری موارد نامطلوب	
۱۸	- نمونه برداری مجدد از نقاط آلوده	
۱۹	- ارسال فوری گزارش های موارد نقص موجود در سامانه تأمین آب و موارد صفر و نامطلوب کلر سنجی به مرکز بهداشت شهرستان و پیگیری موارد	

خدمات سلامت سطح اول

عنوان خدمت	ردیف
شرح خدمت	
<p>پروتکل / راهنمای بهداشت آب و فاضلاب برای پیشگیری و کنترل بیماری های منتقله از آب</p>	۱۶
<ul style="list-style-type: none"> - بررسی وضعیت بهداشت آب و فاضلاب در هنگام بروز بیماری های منتقله بوسیله بوسیله آب و ارسال گزارش فوری و نهایی آن به سطوح بالاتر در سریعترین زمان 	
<p>راهنمای برنامه اینمی آب</p>	۱۷
<ul style="list-style-type: none"> - تعیین محدوده کاهش یا عدم وجود کلر آزاد باقیمانده 	۱۸
<ul style="list-style-type: none"> - پیگیری و نظارت فعال بر آب مزارع کشاورزی که با فاضلاب خام آبیاری می شوند به منظور جلوگیری و کنترل آن 	۱۹
<ul style="list-style-type: none"> - پیگیری موارد مرتبط با پروفایل شیمیایی آب آشامیدنی 	۲۰
<p>پایش آب استخرهای شنا و شناگاه های طبیعی</p>	۲۱
<ul style="list-style-type: none"> - رسیدگی و پیگیری شکایات مربوط به بهداشت آب و فاضلاب 	۲۲
<ul style="list-style-type: none"> - شناسایی منطقه از نظر جمع آوری و دفع فاضلاب 	۲۳
<ul style="list-style-type: none"> - پایش از خانه های بهداشت تحت پوشش 	۲۴
<ul style="list-style-type: none"> - آموزش و راهنمایی بهورزان در خصوص بهداشت آب و فاضلاب 	۲۵
<p>بلوک بهورزی</p>	۲۶
<ul style="list-style-type: none"> - بازرسی و نظارت بر نحوه جمع آوری و دفع بهداشتی زباله 	
<ul style="list-style-type: none"> - بازرسی و نظارت بر نحوه نگهداری دام و طیور 	
<ul style="list-style-type: none"> - بازرسی و نظارت بر نحوه جمع آوری و دفع بهداشتی فضولات دامی 	۲۷

خدمات سلامت سطح اول

ردیف	عنوان خدمت	شرح خدمت	نحوه	جهاده با بیماری ها	کارشناسی	کار دان	پروتکل / راهنمای
۱	نظرارت و پایش آلودگی هوای شهری	- بازدید از منابع ثابت آلاینده هوا و معرفی به مراجع ذیربط	*				
		- پیگیری مصوبات موضوع آلودگی هوا (در صورت درگیر بودن شهر با آلودگی هوا)	*				
		- هماهنگی با فوریت های پزشکی (اورژانس)، بیمارستان ها در خصوص خدمت رسانی در شرایط آلودگی هوا (هشدار، اضطرار و بحران)	*				
		- همکاری در برگزاری هفته هوای پاک و مناسبت های مرتبه با آلودگی هوا	*				
		- آموزش و ارائه روش های ارائه و حفاظت از خود و اطلاع رسانی در شرایط آلودگی هوا (هشدار اضطرار و بحران) به گروه های حساس ، کودکان و سالمندان	*				

ردیف	عنوان خدمت	شرح خدمت	نحوه	جهاده با بیماری ها	کارشناسی	کار دان	پروتکل / راهنمای
۱	نظرارت و کنترل عوامل محیطی در بلایا و شرایط اضطرار و جلوگیری	- کنترل و نظرارت و پیگیری عوامل محیطی در بلایا و شرایط اضطرار و جلوگیری از وقوع اپیدمی ها و بیماری های شایع، نوپدید و بازپدید	*				
		- نظرارت بر بهداشت آب و دفع بهداشتی فاضلاب ، بهداشت مواد غذایی ، نظرارت بر سempاشی و گندزدایی محیط ، نظرارت بر سرپناه ، احداث سرویس های بهداشتی ،	*				

خدمات سلامت سطح اول

ردیف	عنوان خدمت	شرح خدمت	پروتکل / راهنما	کار دان / کارشناس بیماری ها	کار دان / کارشناس بیماری ها	بهداشت محیط	بیوز
۱	اضطرار و همکاری در جلوگیری از وقوع اپیدمی ها و بیماری های شایع، نوپدید و بازپدید	حمام های بهداشتی، دفع بهداشتی پسماند و مدفوع در شرایط اضطرار	بهداشت عمومی در بلایا و فوریت ۱۳۹۰ ها				
۲		- شرکت در کمیته های منطقه ای در بلایای طبیعی	پایگاه ثبت شکایات بهداشتی در سامانه مدیریت نظارت و ارتباطات مردمی ۱۴۹۰	*			
۳		- آموزش عمومی در خصوص کنترل عوامل محیطی در بلایای طبیعی تا رسیدن کمک	پایگاه اطلاع رسانی سامانه مدیریت نظارت و ارتباطات مردمی ۱۴۹۰	*			
۴		- پیگیری نواقص مربوطه به برنامه عملیات بهداشت محیطی مناطق آسیب دیده	فرم ارزیابی سریع بهداشت محیطی در بلایا و شرایط اضطرار	*	*		
۵		- پیگیری برنامه ها و سیستمهای مدیریتی مربوط به خدمات بهداشت محیطی برای تسهیلات مراقبتهاي بهداشتی شامل ارزیابی، تدارک و بازگرداندن (مرمت) خدمات به حالت وضعیت عادی	فرم گزارش فعالیت های روزانه بهداشت محیط در بلایا و شرایط اضطرار	*			
۶		- پیگیری پروفایلها و ایجادو ابه روز رسانی بهداشت محیط در شرایط اضطراری برای برنامه های بهداشت محیط در شرایط اضطراری	پروتکل استفاده از بستر برنامه های جاری مرکز(CBI) برای پیشبرد اهداف ستاد فوریتهای سلامت محیط و کار	*			
۷		- استفاده از بستر برنامه های جاری مرکز(CBI و ...) جهت توسعه برنامه های ستاد فوریتهای سلامت کشور		*			

خدمات سلامت سطح اول

ردیف	عنوان خدمت	شرح خدمت	پروتکل / راهنمایی	کاربرد انسانی / کاربری ها	بیماری های زیست محیطی	نهاده شده با کاربری ها	کاربرد انسانی / کاربری ها	کاربرد انسانی / کاربری ها
۱	ناظارت و پایش محیطی ناقلين و سوموم	- اعلام سوموم مورد نیاز مبارزه با ناقلين جهت مبارزه با حشرات و جوندگان با کاربری بهداشت عمومی در شرایط حوادث و بلاحا	ضوابط فعالیت شرکت های مبارزه با حشرات و جانوران مودی	*				
۲		- همکاری با کارشناس مبارزه با بیماری های واگیر (بیماری های زئونوز) در خصوص کنترل و مقابله با بروز بیماری های مشترک انسان و حیوان - ناقلين در منطقه		*	*			
۳		- همکاری و ناظرت بر اقدامات شهرداری و بخشداری ها درخصوص کنترل و کاهش انتشار حشرات و جانوران مودی		*	*			

خدمات سلامت سطح اول

بروکل / راهنمای کارگزاری پرسنال	کارگزاری پرسنال	کارگزاری پرسنال	تهدیف محظوظ	جهوز	شرح خدمت	عنوان خدمت	ردیف
<u>قانون مدیریت پسماند</u> <u>- آینه نامه اجرایی قانون مدیریت پسماند</u>					بازدید و نظارت بر مراکز مختلف تولید ، تفکیک، جمع آوری، حمل و نقل، ذخیره سازی، بازیافت پردازش و دفع پسماند ها یروستایی / شهری	نظرارت و پایش مدیریت پسماند	۱
<u>ضوابط و روش‌های مدیریت اجرایی پسماندهای پزشکی و پسماندهای وابسته</u>					بازدید، کنترل و نظارت بر مدیریت کلیه پسماند(صنعتی، کشاورزی و....) از دیدگاه بهداشتی		۲
<u>- راهنمای سرفصل ها و محتواهی برنامه آموزش مدیریت پسماند پزشکی</u>					بررسی محل های ذخیره سازی موقت، ایستگاه های انتقال و...		۳
					بازدید، کنترل و نظارت بر وضعیت پسماندهای پزشکی از نظر تفکیک، جمع آوری، حمل و نقل و نگهداری موقت و تصفیه، دفع و یی خطرسازی		۴
					شناسایی نقاط بحرانی و خطر را از نظر پسماند در منطقه تحت پوشش		۵
					پیگیری مشکلات مربوط به عدم مدیریت صحیح پسماند در منطقه تحت پوشش		
					برگزاری جلسات مرتبط در روستاهای با مشارکت شوراهای و در شهرها با مشارکت شهرداری ها و ارگانهای ذیربط		

خدمات سلامت سطح اول

ردیف	عنوان خدمت	شرح خدمت	پروتکل / راهنما	کاردان / کارشناسی ها	مباید با پیماری ها	کاردان / کارشناس	نهادشست مهیط	نحوه
محور	دستورالعمل پایش و نظارت در برنامه ابتكارات جامعه	-	همکاری در تشخیص و شناسایی ظرفیت ها و امکانات و مشکلات جامعه روستایی و شهری	*	*			-
		-	همکاری در جهت توجیه همکاران بین بخشی و درون بخشی روستایی و شهری	*	*			-
		-	ارائه و پیشنهاد و اجرای برنامه های اولویت دار اجتماع محور	*	*			-
		-	جلب مشارکت های مردمی	*	*			-
		-	پیگیری در جهت رفع نیاز و اجرای پروژه	*	*			-
۲	نظرارت و اجرای برنامه های ابتكارات جامعه محور (CBI)							
۴								
۵								
۶								
۷								

خدمات سلامت سطح اول

پروتکل / راهنمایی	کارگزارشگر بازدید با بیماری و کارداهنده	کارگزارشگر نقداشت محیط	نحوه	شرح خدمت	عنوان خدمت	ردیف
بلوک بهورزی (بهداشت محیط)		*	*	- شناسایی روستاهای دارای معضلات بهداشت محیطی	نظرارت ، بهسازی و کنترل بهداشت محیط روستا	۱
		*	*	- اولویت بندی معضلات بهداشتی روستا		۲
		*	*	- بازدید و بررسی منابع تأمین کننده آب آشامیدنی در روستاهای فاقد لوله کشی		۳
		*	*	- بازدید و بررسی نحوه جمع آوری و دفع زباله روستا		۴
		*		- بازدید و بررسی نحوه جمع آوری فضولات حیوانی روستا		۵
		*	*	- بازدید و بررسی معابر و محلات از نظر وجود یا عدم وجود آبهای راکد		۶
		*	*	<ul style="list-style-type: none"> • جلب مشارکت مردم و شوراهای ارگانهای درگیر در روستا فعال نمودن جلسات شوراهای بهداشت روستاهای و جلب مشارکت آنان • جلب مشارکت شوراهای در تعیین مشکلات؛ اولویت ها و راهکارها • همکاری با دفتر امور مناطق محروم کشور (نهاد ریاست جمهوری) از طریق امضاء تفاهم نامه در خصوص عملیات بهداشت محیط روستا • : مشارکت ارگانها در زمینه حمل و توزیع مصالح و اجراء 		۷
		*	*	<ul style="list-style-type: none"> - پایش و ارزشیابی نحوه اجرای پروژه تا مراحل پایانی • نظارت بر نحوه اجرای پروژه تا مراحل پایانی کامل پروژه برای مقررات و دستورالعمل های بهداشتی و ارسال بموضع گزارشات نحوه اجرای پروژه به سطوح بالاتر 		۸

خدمات سلامت سطح اول

بروتکل / راهنمای راهنما	کارهای کارشناسانی بجزه داده‌پذیری‌ها	کارهای کارشناسانی نهاده شده مبتنی بر نحوه	نحوه	شرح خدمت	عنوان خدمت	ردیف
<p>- راهنمای محاسبه، تعیین و اعلام شاخص کیفیت هوا</p> <p>چگونه از اثرات ریزگردها بر سلامت خود پکاهیم؟</p>			*	همکاری در بررسی اثرات آلودگی هوا بر سلامت در منطقه تحت پوشش	نظارت و پایش آلودگی هوا وریزگردها و خشکسالی	۱
			*	نظارت و اجرای طرح تشديد بازرسی های بهداشت محیط در منابع آب و بهداشت مراکز نگهداری و انباشت مواد غذائی (در صورت درگیر بودن شهر)		۲
			*	توزیع ماسک تنفسی به نیرو های بهداشتی و نیروهای خدمات اورژانس در سطح منطقه		۳
			*	هماهنگی با فوریت های پزشکی (اورژانس)، بیمارستان ها در خصوص خدمت رسانی در شرایط آلودگی هوا (هشدار، اضطرار و بحران)		۴
			*	پیگیری مشکلات آلودگی هوا (در صورت درگیر بودن شهر) به مرکز بهداشت شهرستان		۵

خدمات سلامت سطح اول

ردیف	عنوان خدمت	
	شرح خدمت	
۱	ناظارت ، کنترل و کاهش استعمال مواد دخانی	بررسی وضعیت موجود استعمال دخانیات در مراجعین به مرکز بهداشتی درمانی بمنظور بررسی میزان آگاهی و نحوه نگرش آنان در مورد دخانیات و تکمیل فرم اطلاعات مربوط به مراجعین به مرکز ارائه اطلاعات پایه (آموزش چهره به چهره، مختصر و ارائه مواد آموزشی) به مراجعین سیگاری و غیر سیگاری و افراد در معرض دود دست دوم به ویژه مادران
۲	استعمال مواد دخانی	تکمیل فرم ثبت نام برای سیگاری های علاقمند به ترک سیگار هماهنگی جهت ارائه آموزشاهای لازم درخصوص ضررها استعمال دخانیات به گروه های هدف (مدارس - خانواده - کارخانجات - اصناف و ...) باهمکاری کارکنان مرکز بهداشتی درمانی هماهنگی و ارجاع افراد علاقمند به ترک جهت شرکت در کلاس های آموزشی ترک همکاری با پزشک مرکز در ارتباط مستمر با مرکز بهداشت شهرستان و ارائه گزارش هماهنگی با سایر کارکنان مرکز بهداشتی درمانی جهت ارجاع سیگاری و غیری سیگاری علاقمند به کسب اطلاعات در زمینه دخانیات به واحد مشاوره ترک دخانیات
۳	استعمال مواد دخانی	کنترل و نظارت بر قوانین و مقررات مربوط به کنترل دخانیات از نظر شرایط فروش ، منوعیت استعمال دخانیات در امراکز عرضه مواد غذایی و اماکن عمومی و اطلاع رسانی مناسب در واحد های صنفی فوق ثبت موارد تخلف درخصوص منوعیت عرضه و استعمال دخانیات (۳۰۰ امکنه برای یک کارشناس) تکمیل فرم نظارتی کلینیک ترک دخانیات
۴	استعمال مواد دخانی	بررسی وضعیت موجود استعمال دخانیات در مراجعین به مرکز بهداشتی درمانی بمنظور بررسی میزان آگاهی و نحوه نگرش آنان در مورد دخانیات و تکمیل فرم اطلاعات مربوط به مراجعین به مرکز ارائه اطلاعات پایه (آموزش چهره به چهره، مختصر و ارائه مواد آموزشی) به مراجعین سیگاری و غیر سیگاری و افراد در معرض دود دست دوم به ویژه مادران
۵	استعمال مواد دخانی	تکمیل فرم ثبت نام برای سیگاری های علاقمند به ترک سیگار هماهنگی جهت ارائه آموزشاهای لازم درخصوص ضررها استعمال دخانیات به گروه های هدف (مدارس - خانواده - کارخانجات - اصناف و ...) باهمکاری کارکنان مرکز بهداشتی درمانی هماهنگی و ارجاع افراد علاقمند به ترک جهت شرکت در کلاس های آموزشی ترک همکاری با پزشک مرکز در ارتباط مستمر با مرکز بهداشت شهرستان و ارائه گزارش هماهنگی با سایر کارکنان مرکز بهداشتی درمانی جهت ارجاع سیگاری و غیری سیگاری علاقمند به کسب اطلاعات در زمینه دخانیات به واحد مشاوره ترک دخانیات
۶	استعمال مواد دخانی	کنترل و نظارت بر قوانین و مقررات مربوط به کنترل دخانیات از نظر شرایط فروش ، منوعیت استعمال دخانیات در امراکز عرضه مواد غذایی و اماکن عمومی و اطلاع رسانی مناسب در واحد های صنفی فوق ثبت موارد تخلف درخصوص منوعیت عرضه و استعمال دخانیات (۳۰۰ امکنه برای یک کارشناس) تکمیل فرم نظارتی کلینیک ترک دخانیات

● سلامت محیط خانوار

- کنترل ، نظارت و ارتقاء بهداشت و ایمنی مواد غذایی
- نظارت محیط فیزیکی مسکن

ردیف	عنوان خدمت	شرح خدمت	پروتکل / راهنمای	کاردان / کارشناس	مبارزه با بیماری ها	کاردان / کارشناس	بهداشت محیط	تجویز
۱	نظارت و ارتقاء بهداشت و ایمنی مواد غذایی خانوار	<ul style="list-style-type: none"> - بررسی و نظارت وضعیت بهداشت و ایمنی مواد غذایی از جمله وضعیت ساختمانی آشپزخانه و محل نگهداری مواد غذایی خانوار های روستایی و حاشیه شهر ها 		*	*			
۲	نظارت و ارتقاء بهداشت و ایمنی مواد غذایی خانوار	<ul style="list-style-type: none"> - نیاز سنجی آموزشی خانوارها ی روستایی و حاشیه شهر ها در زمینه بهداشت مواد غذایی بر اساس جمعیت تحت پوشش و گروه های هدف (کودکان ، مادران ، دانش آموزان و.....) 		*	*			
۳	نظارت و ارتقاء بهداشت و ایمنی مواد غذایی خانوار	<ul style="list-style-type: none"> - آموزش گروه های هدف مادران ، پیشه وران و دانش آموزان روستایی و حاشیه شهرها در زمینه بهداشت مواد غذایی 		*	*			
۴	نظارت و ارتقاء بهداشت و ایمنی مواد غذایی خانوار	<ul style="list-style-type: none"> - پیگیری موارد غیر بهداشتی مواد غذایی و انجام نمونه برداری های لازم 		*	*			
۵	نظارت و ارتقاء بهداشت و ایمنی مواد غذایی خانوار	<ul style="list-style-type: none"> - کنترل نمک های مصرفی خانوار 		*	*			
۶	نظارت و ارتقاء بهداشت و ایمنی مواد غذایی خانوار	<ul style="list-style-type: none"> - ید سنجی نمک مصرفی خانوار 		*	*			
۱	نظارت مشاغل خانگی	<ul style="list-style-type: none"> - شناسایی و نظارت بهداشت محیطی مشاغل خانگی 		*	*			
۱	نظارت محیط فیزیکی مسکن	<ul style="list-style-type: none"> - شناسایی خانوارهای فاقد سرویس بهداشتی سرشماری سالانه خانه بهداشت و برآورد تعداد و نوع مصالح مورد نیاز جهت بهسازی یا احداث مستراح روستایی • ارزیابی وضعیت موجود از طریق بازدید منزل به منزل در طول سال • تعیین لیست خانوارهایی که سرویس بهداشتی آنها نیاز به بهسازی و احداث دارند • تعیین لیست خانوارهایی کم درآمد • تعیین لیست خانوارهایی کم درآمد که تمایل به مشارکت دارند. 		*	*			

خدمات سلامت سطح اول

			نیاز سنگی آموزشی و آموزش خانوارها در زمینه بهداشت محیط (آلودگی هوا، کنترل حشرات و جوندگان ، آب و فضلاب، مدیریت پسماند ، کنترل و کاهش دخانیات و) بر اساس جمعیت تحت پوشش و گروه های هدف (کودکان ، مادران ، دانش آموزان و....)	
۲	*	*	<ul style="list-style-type: none"> - شناسایی خانوارهای که محل نگهداری دام و طیور آنها غیر بهداشتی است • سرشماری ابتدای سال خانه بهداشت و بررسی طبق مفاد مجموعه کتب آموزشی بهورزی • ارزیابی وضعیت موجود از طریق بازدید منزل به منزل در طول سال • تعیین لیست خانوارهایی که محل نگهداری دام و طیور آنها غیر بهداشتی است 	
۳	*	*	<ul style="list-style-type: none"> - شناسایی خانوارهایی که فاقد مسکن بهداشتی هستند - سرشماری ابتدای سال خانه بهداشت و بررسی طبق مفاد مجموعه کتب آموزشی بهورزی و فرم وضعیت محل سکونت خانوار 	
۴	*	*	<ul style="list-style-type: none"> - بازدید و بررسی نحوه جمع آوری و دفع مدفع خانوار روستایی و حاشیه شهرها - بازدید و بررسی محل نگهداری دام و طیور خانوار روستایی 	
۵	*	*	<ul style="list-style-type: none"> - جلب مشارکت شوراهای بهداشت روستاهای ، دهیارها و کمیته امداد امام خمینی (ره) جهت همکاری • مشارکت مردم در زمینه حمل و توزیع مصالح و اجرای عملیات بهداشت محیط روستا برای خانوارهای تحت پوشش • پیگیری جهت دریافت بموقع مصالح برای بهسازی یا احداث مستراح روستایی تحویل بموقع مصالح به خانوارهای کم درآمد جهت بهسازی یا احداث مستراح روستایی 	
۶	*	*	<ul style="list-style-type: none"> - ایجاد رقابت در بین روستاییان در اجرا و تسريع در انجام عملیات از طریق تشویق آنان - معرفی خانوارهای مختلف طبق ماده ۶۸۸ قانون مجازات اسلامی به سطوح بالاتر 	
۷	*	*		
۸	*	*		

سلامت محیط‌های جمعی: برابر با آیین نامه اجرائی قانون اصلاح ماده ۱۳ قانون مواد خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی واحد های صنفی شامل ۱- مراکز تهیه، تولید، توزیع نگهداری، حمل و نقل و فروش مواد خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی: شامل مکان های زیر می باشد : پذیرایی و تغیری بین راهی، عطاری، بقالی، خواروبار فروشی، رستوران، چلوکبابی، سلف سرویس، تالار پذیرایی،» کافه قنادی، انواع شیرینی فروشی و کارگاههای شیرینی پزی، سوپرمارکت، لبنتیات فروشی، فروشگاههای بزرگ و زنجیره ای، فروشگاههای گوشت قرمز و سفید، فراورده های خوراکی آبزیان، میگو، طیور، زنبور عسل، آلایش خوراک دامی و مواد پروتئینی، آشپزخانه ها (کترینگ ها)، کبابی، حلیم پزی، آشپزی، کله پزی، جگرکی، سیراب و شیردان، اگذیه و ساندویچ، پیتزا، مرغ سوخاری، چایخانه، قهوه خانه، رستوران های سنتی، آبمیوه، بستنی سازی و فروشی، بوفه، میوه و سبزی فروشی، میادین توزیع میوه و تره بار، مراکز طبخ و آبدارخانه وزارت خانه ها، موسسات و شرکت های دولتی و غیر دولتی، شهرداری ها و سازمان های وابسته، نانوایی ها و انواع مراکز تهیه و عرضه نان، کارگاه ها و کارخانجات تولید انواع مواد غذایی و بسته بندی آن، سیستم های تامین آب آشامیدنی (منبع، مخزن، تصفیه خانه و شبکه توزیع)، موسسات ارائه خدمات پذیرایی و کرایه ظروف و وسایل پذیرایی، آشپزخانه و سلف سرویس کارخانجات صنعتی، کارگاه ها و کارخانجات و اماكن تولید یخ و آب شرب، سردخانه های نگهداری مواد غذایی، انبیارات و آبنبات پزی، قدریزی، حلواسازی، عصاره گیری (آبغوره، آبلیمو، تهیه ترشیجات و عرقیات)، سبزی خردکنی، کانتینرها و کانکس های ثابت و واحد های سیار تهیه و عرضه مواد غذایی، عرضه خشکبار، وسایط حمل و نقل مواد غذایی، لبنتیات سازی، کشک سابی، اماكن دامی، صنایع وابسته به دام، مبادی و رویدی مواد مشمول این آیین نامه، بازارچه های مرزی، بازارهای هفتگی و فصلی و مانند آنها

۲- **اماكن عمومي شامل:** محیط های کار در وزارت خانه ها، موسسات و شرکت های دولتی و غیر دولتی، شهرداری ها و سازمان های وابسته، موسسات و نهاد های غیر دولتی، مراکز بهداشتی درمانی، مراکز آموزشی و تربیتی و پرورشی، پرورشگاه، استخرهای شنا، پایانه های مسافری، راه آهن، فرودگاه و قطارهای مسافربری، وسایل حمل و نقل عمومی شهری و بین شهری، آرایشگاه های مردانه، سالن های آرایش زنانه و کلینیک های زیبایی، مهمانخانه ها، سالن ها و باشگاه های ورزشی، غسالخانه، آرامستان ها، گرمابه های مردانه و زنانه، خوابگاههای دانشجویی و مراکز آموزشی، مراکز نظامی و انتظامی (پادگان ها، مجتمع های مسکونی و منازل سازمانی)، مجتمع های بهزیستی، مسافرخانه ها، هتل ها، مهمانپذیرها، مثل ها، پانسیون ها، مراکز تغیریحی و پارک ها، زندان ها، مراکز نگهداری سالمدان، اردوگاه ها و مراکز تجمعی، سالن های تئاتر و سینما، فرهنگسراهها، مجتمع های خدماتی رفاهی و مراکز عرضه سوخت (پمپ های گاز و بنزین)، مساجد و اماكن متبرکه، مراکز خدمات آمبولانس، سرویس های بهداشتی عمومی، مراکز دفع پسماند و مانند آن ها، مراکز بهداشتی درمانی و مراکز آموزشی و تربیتی

خدمات سلامت سطح اول

پروتکل / راهنما	کاردان / کارشناس بیمه‌داری ها	کاردان / کارشناس بهماشت محیط	نمودز	شرح خدمت	عنوان خدمت	ردیف
<u>بسته خدمت برنامه نظارت مراکز تهیه ، توزیع و عرضه مواد غذایی و اماكن عمومی</u>	-	*	*	<p>- شناسائی مراکز تهیه ، توزیع عرضه مواد غذایی آئین نامه اجرائی قانون اصلاح ماده ۱۳ قانون مواد خوردنی ، آشامیدنی ، آرایشی و بهداشتی (تعداد ۳۰۰ واحد صنفی برای یک کاردان / کارشناس بهداشت محیط)</p>	<p>نظارت و کنترل مراکز مراکز تهیه ، تولید ، توزیع نگهداری ، حمل و نقل و فروش مواد غذایی</p>	۱
<u>راهنمای بهداشت محیط صنوف (مراکز تهیه و توزیع مواد غذایی و اماكن عمومی)</u>	-	*		<p>- بازرسی بهداشتی از مراکز تهیه ، توزیع ، نگهداری و فروش مواد غذایی در بخش های :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● بهداشت فردی ● بهداشت مواد غذایی ● بهداشت ابزار و تجهیزات ● بهداشت ساختمان 		۲
<u>راهنمای بازرسی بهداشتی مراکز تهیه و توزیع مواد غذایی و اماكن عمومی</u>	-	*		<p>- اجرا و پیگیری قوانین مواد مشمول آئین نامه ماده ۱۳ قانون مواد خوردنی ، آشامیدنی ، آرایشی و بهداشتی براساس گردش دستور العمل (اخطار تعطیل ، پلمب ، فک پلمب)</p>		۳
<u>آئین نامه اجرائی قانون اصلاح ماده ۱۳ قانون مواد خوردنی ، آشامیدنی ، آرایشی و بهداشتی</u>	-	*		<p>- برداشت نمونه مواد غذایی بر ابر آئین نامه ها و مقررات (۱۵۰ نمونه ۴ بار)</p>		۴
		*		<p>- توقيف و لاک و مهر محموله های مواد غذایی تا تعیین تکلیف مقامات قضایی بر ابر مقررات</p>		۵
<u>راهنمای آموزشی کنترل استعمال دخانیات</u>	-	*		<p>- کنترل و نظارت بر قوانین و مقررات مربوط به استعمال دخانیات از نظر شرایط فروش ، ممنوعیت استعمال دخانیات در اماكن عمومی و اطلاع رسانی مناسب در</p>		۶

خدمات سلامت سطح اول

پروتکل / راهنمایی	کاردان / کارشناسان بازدید پیماری ها	کاردان / کارشناسان بهداشت محیط	جهوز	شرح خدمت	عنوان خدمت	ردیف
<u>کنترل آموزشی ترک</u> <u>دخانیات</u> <u>راهنمای آموزشی کنترل</u> <u>دخانیات برای دانشجویان</u>	-			مراکز فوق و ثبت موارد تخلف درخصوص ممنوعیت عرضه و استعمال دخانیات		
<u>دستور عمل نحوه اجرای</u> <u>کنترلی و خود اظهاری</u> <u>بهداشتی مراکز و اماکن</u> <u>دستور العمل موسسات و</u> <u>شرکت های خود اظهاری و</u> <u>خود کنترلی</u>	-	*		- پایش و پیگیری برنامه های مرتبط با خود کنترلی و خود اظهاری بهداشتی برابر با قوانین و مقررات		۷
<u>راهنمای برنامه های</u> <u>سلامت و ایمنی مواد غذایی</u> <u>در سطح توزیع و عرضه</u> <u>بسته خدمت تجزیه و تحلیل</u> <u>خطرو و نقاط کنترل بحرانی در</u> <u>مراکز عرضه مواد غذایی</u>	-	*		- پیگیری و همکاری در اجرای سیستم بهداشت و ایمنی مواد غذایی (HACCP) در مراکز عرضه مواد عادی و تشویق واحد های صنفی به اجرای سیستم (برای جمعیت شهری		۸
		*		- پایش و نظارت برنامه حذف جوش شیرین و استفاده از نمک تصفیه شده در فرایند تولید نان های سنتی		۹
		*	*	- نظارت بر مصرف و عرضه نمک و روغن در مراکز طبخ و تهییه مواد غذایی و		۱۰

خدمات سلامت سطح اول

پروتکل / راهنمایی	کارداران / کارشناسان بازدیدهای پیماری و بازدیدهای پیشگیری	کارداران / کارشناسان بهداشت محیط	جهوز	شرح خدمت	عنوان خدمت	ردیف
				اماكن عمومي		
		*		<ul style="list-style-type: none"> - پیگیری و همکاری دراستقرار نظام مراقبت سلامت محصولات کشاورزی و محصولات گلخانه ای به منظور کاهش میزان آفلاتوکسین، سوموم آفات نباتی و ... 	۱۱	
<u>دستور العمل اجرایی برنامه کشوری پیشگیری و کنترل اختلالات ناشی از کمبود ید</u>		*	*	<ul style="list-style-type: none"> - نمونه برداری از نمک های موجود در کل مراکز فروش و عرضه نمک 	۱۲	
<u>دستور العمل اقدامات بهداشت محیطی پیشگیری و کنترل طغیان های منتقله از غذا</u>	*	*	*	<ul style="list-style-type: none"> - پیشگیری و کنترل عوامل محیطی موثر بر بیماری های منتقله از غذا 	۱۳	
		*	*	<ul style="list-style-type: none"> - اجرای طرح تشديد کنترل و بازارسي بهداشتی در ساعات غیراداري و تعطيل در مراسم ملی مذهبی و مراسم خاص 	۱۴	
<u>دستور العمل کارت بهداشتی</u>		*		<ul style="list-style-type: none"> - صدور کارت بهداشت 	۱۵	
		*		<ul style="list-style-type: none"> - همکاری رتبه بندی وضعیت بهداشتی مراکز تحت پوشش 	۱۶	
		*		<ul style="list-style-type: none"> - اطلاع رسانی رتبه بندی وضعیت بهداشتی مراکز فوق به عموم مردم 	۱۷	
		*		<ul style="list-style-type: none"> - همکاری در اجرای طرح بسیج سلامت نوروزی (۴۵ روز از سال) 	۱۸	
<u>دستور العمل آموزشگاه اصناف</u>		*		<ul style="list-style-type: none"> - پایش و نظارت بر روند فعالیت آموزشگاه های بهداشت اصناف و التزام متصدیان مراکز جهت اخذ گواهینامه بهداشت اصناف 	۱۹	
		*		<ul style="list-style-type: none"> - نیاز سنجی آموزشی و آموزش عمومی و اختصاصی هر واحد صنفی در زمینه بهداشت و اینمنی مواد غذایی 	۲۰	

خدمات سلامت سطح اول

ردیف	عنوان خدمت	شرح خدمت	جهوز	بهداشت محیط	کاردان / کارشناسان	کاردان / کارشناسان	مبایزه با بیماری ها	کارشناسان / کارشناسان	پروتکل / راهنمای
۲۱	- نظارت و پایش آموزشگاه های اصناف - همکاری و ارائه طریق در پیشگیری و کنترل بیماری های مشترک دام و انسان	*							

خدمات سلامت سطح اول

پروتکل / راهنمایی	کارکرد / کارشناسی مهندسی	تبلیغاتی	کارگردان / کارشناسی	جهت	نحو	شرح خدمت	عنوان خدمت	ردیف
- مجموعه آئین نامه های بهداشت محیط	*	*	*	*	-	- شناسایی محیط های زندگی جمیع مشمول آئین نامه اجرائی قانون اصلاح ماده ۱۳ قانون مواد خوردنی ، آشامیدنی ، آرایشی و بهداشتی	کنترل و نظارت بهداشتی محیط های زندگی جمیع (مراکز نظامی و انتظامی ، پرورشگاه ، خوابگاه ، زندان ، سرای سالمدان و آسایشگاه و....)	۱
					-	- بازرسی بهداشتی از محیط های زندگی جمیع در بخش های بهداشت فردی ، بهداشت مواد غذایی، بهداشت ابزار و تجهیزات و بهداشت ساختمان		۲
					-	- اجرا و پیگیری قوانین براساس گردش دستور العمل اخطار تعطیل ، پلمب ، فک پلمب		۳
<u>- راهنمای آموزشی کنترل استعمال دخانیات</u> <u>- راهنمای آموزشی کنترل دخانیات برای دانشجویان</u>					-	- کنترل و نظارت بر قوانین و مقررات مربوط به استعمال دخانیات از نظر شرایط فروش ، ممنوعیت استعمال دخانیات و اطلاع رسانی مناسب در مراکز فوق و ثبت موارد تخلف درخصوص ممنوعیت عرضه و استعمال دخانیات		۴
<u>- آئین نامه اجرایی قانون مدیریت پسماند</u> <u>- ضوابط و روش‌های مدیریت اجرایی پسماندهای پزشکی و پسماندهای وابسته</u> <u>- راهنمای سرفصل‌ها و محتوای برنامه آموزش مدیریت پسماند پزشکی</u>		*	*	*	-	- ارزیابی و بازرسی از مراکز بهداشتی درمانی و.... در بخش های بهداشت فردی ، بهداشت مواد غذایی ، بهداشت ابزار و تجهیزات و بهداشت محیط بخشهای مختلف ساختمان ، مدیریت پسماند و فاضلاب ،	کنترل و نظارت بهداشتی محیط‌های بهداشتی درمانی از جمله مراکز بهداشتی درمانی ، مطب و مراکز جراحی محدود کلینیک های دامپزشکی	۱

خدمات سلامت سطح اول

ردیف	عنوان خدمت	شرح خدمت	پروتکل / راهنمایی
			نحوه اجرا	دستگاه های مجاز	دستگاه های مجاز نهاده شده	دستگاه های بیمه ای	پیگیری
۱	نظرارت و کنترل وضعیت بهداشت محیط مراکز فوق	- نظارت و کنترل وضعیت بهداشت محیط مراکز فوق	*	*			
۲	اجرا ، اعمال قوانین براساس گردش دستور العمل(اخطار تعطیل ، پلمب ، فک پلمب) و پیگیری مشکلات مرتبط	- اجرا ، اعمال قوانین براساس گردش دستور العمل(اخطار تعطیل ، پلمب ، فک پلمب) و پیگیری مشکلات مرتبط	*				
۳	کنترل و نظارت بر قوانین و مقررات مربوط به استعمال دخانیات از نظر شرایط فروش ، ممنوعیت استعمال دخانیات و اطلاع رسانی مناسب در مراکز فوق و ثبت موارد تخلف درخصوص ممنوعیت عرضه و استعمال دخانیات	- کنترل و نظارت بر قوانین و مقررات مربوط به استعمال دخانیات از نظر شرایط فروش ، ممنوعیت استعمال دخانیات و اطلاع رسانی مناسب در مراکز فوق و ثبت موارد تخلف درخصوص ممنوعیت عرضه و استعمال دخانیات	*				
۴	نظرارت و کنترل بهداشت محیط بیمارستان (در صورت وجود بیمارستان در شهر های زیر ۲۰۰۰۰ نفر)	- پیگیری و بررسی اظهارنامه های دستگاههای بی خطر سازی سماند در بیمارستان					<u>قانون مدیریت پسماند</u>
۵	ايجاد بيمارستان سالم	- نظارت و کنترل وضعیت بهداشت محیط بیمارستان برابر آئین نامه تاسیس و بهره برداری بیمارستان ها (به ازاء يك بیمارستان تحت پوشش)	*				
۶	ايجاد بيمارستان سالم	- همکاری در اجرای برنامه CBI (شهرسالم روستای سالم و BDN) به منظور	*				
۷	ايجاد بيمارستان سالم	- صدور کارت بهداشت برای شاغلین در امر مواد غذایی بیمارستان					
۸	ايجاد بيمارستان سالم	- پیگیری اجرای طرح تملک دارایی "عمیرات و بهسازی سیستم فاضلاب بیمارستانی(طرح تملک دارایی ۳۰۳۰۲۰۱۰) و گزارش به سطوح بالاتر	*				
۹	ايجاد بيمارستان سالم	- پیگیری احرای طرح تملک دارایی "ایجاد سیستم های بیخطر ساز در بیمارستان(*				

خدمات سلامت سطح اول

پروتکل / راهنمایی	دستورالعمل / کارگردانی پیشگیری از خطرات	نحوه اجرا / آشنازی های پیشگیری	شرح خدمت	عنوان خدمت	ردیف
			طرح تملک دارایی (۳۰۳۰۰۰۸) و گزارش به سطوح بالاتر		
	*		- نظارت ویژه بهداشت مواد غذایی و آشپزخانه در بیمارستان (ابنارهای مواد غذایی، سردهخانه ها و....)		۷
	*		- ارزیابی و نظارت بر وضعیت مدیریت پسماندهای پزشکی (نظارت بر اجرای کامل ضوابط و روش‌های مدیریت اجرایی پسماندهای پزشکی و پسماندهای وابسته)		۸
	*		- پیگیری در اجرای سیستم بهداشت و اینمنی مواد غذایی (HACCP) در بیمارستان‌های تحت پوشش		۹
	*		- بررسی و نظارت بر وضعیت مدیریت فاضلاب بیمارستان		۱۰
<u>آیین نامه بهداشت محیط مدارس</u>		*	- شناسائی و بازرگانی از مدارس، روسانی‌های محیط‌های آموزشی تحت پوشش	نظارت و کنترل بهداشت محیط مهد کودک، مدارس و محیط‌های آموزشی	۱
-	*		- کنترل و نظارت و اعمال قوانین و مقررات برابر قوانین بهداشت محیط مدارس و براساس گردش دستور العمل		۲
	*		- نظارت بر عرضه و حمل و نقل و توزیع شیر مدرسه و میان وعده‌ها و نظارت بر اجرای دستور عمل‌های وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در عرضه مواد غذایی مجاز		۳
	*		- نمونه برداری از آب مدارس تحت پوشش و ارسال به آزمایشگاه و پیگیری نتایج آن		۴
	*		- نمونه برداری از شیر و مواد غذایی مدرسه و ارسال به آزمایشگاه (در صورت		۵

خدمات سلامت سطح اول

پروتکل / راهنمایی	دستگاه / کارخانه	دستگاه / کارخانه	دستگاه / کارخانه	مجهز	جهت	شرح خدمت	عنوان خدمت	ردیف
نیاز) و پیگیری نتایج نمونه برداری شیر مدرسه - پیگیری مصوبات کمیته فقر غذایی خانواده های کم درآمد شهرستان - خدمات آموزشی و اطلاع رسانی در زمینه بهداشت محیط و پیشگیری از ابتلاء به ویروس ایدز، کنترل سل و مضرات استعمال دخانیات و								۶
	*							۷
		*				- کنترل و نظارت سلامت محیط های فرهنگی و تفریحی آبی - پایش و کنترل کیفی آب استخرهای شنا و مراکز تفریحی آبی - ارزیابی و بازرسی از محیط های فرهنگی، تفریحی و ورزشی و... در بخش های بهداشت فردی، بهداشت مواد غذایی، بهداشت ابزار و تجهیزات و بهداشت ساختمان بهداشت ساختمان	۱	
		*				- اجرا و پیگیری قوانین براساس گرددش دستور العمل اخطار تعطیل، پلمب، فک پلمب - انجام آزمایش های مربوط به استخرها و شناگاه ها طبق استانداردهای ملی	۳	۳
		*						۴

خدمات سلامت سطح اول

پروتکل / راهنمایی	کارشناسانه بازرسی و پیمانه‌گذاری	کارشناسانه کارگاهی	تجهیزات محیطی	نحوه	شرح خدمت	عنوان خدمت	ردیف
	*	*			<ul style="list-style-type: none"> - شناخت و طبقه بندی محیط های آرایشی و پیرایشی 	کنترل و نظارت محیط های آرایشی و پیرایشی (آرایشگاه، مؤسسات لاغری، پرورش اندام و حمامهای سونا)	۱
	*	*			<ul style="list-style-type: none"> - ارزیابی و بازرگانی از محیط های آرایشی و پیرایشی در بخش های بهداشت فردی - بهداشت مواد غذایی، بهداشت ابزار و تجهیزات و بهداشت ساختمان 		۲
	*				<ul style="list-style-type: none"> - اجرا و پیگیری قوانین براساس گردش دستور العمل اخطال تعطیل، پلمب، فک پلمب 		۳

خدمات سلامت سطح اول

پروتکل / واهنما	کارگاه / کارشناسی بازدیده بازیاری	کارگاه / کارشناسی نهاده شده مختص	شرح خدمت		عنوان خدمت	ردیف
	*	*	<ul style="list-style-type: none"> - شناخت و طبقه بندی ترمینال ، پایگاه ها و پایانه ها 		کنترل و نظارت بهداشت محیط ترمینال ، پایگاه ها و پایانه های مرزی	۱
	*	*	<ul style="list-style-type: none"> - ارزیابی و بازرگانی از محیط های ترمینال ، پایگاه ها و پایانه ها از نظر بهداشت فردی ، بهداشت مواد غذایی ، بهداشت ابزار و تجهیزات وبهداشت ساختمان 			۲
	*	*	<ul style="list-style-type: none"> - اجرا و پیگیری قوانین براساس گردش دستور العمل اخطار تعطیل ، پلمب ، فک پلمب 			۳

خدمات سلامت سطح اول

پروتکل / راهنمایی	گزارش کارشناسی پیمانه	گزارش کارشناسی محیط	نحوه	شرح خدمت	عنوان خدمت	ردیف
		*	*	<ul style="list-style-type: none"> - نیاز سنجی آموزشی عمومی در زمینه بهداشت محیط (بهداشت و کنترل آلودگی هوا، بهداشت مواد غذایی، کنترل حشرات و جوندگان، آب و فضلاب، مدیریت پسماند، کنترل و کاهش دخانیات و) - ارائه خدمات آموزشی در زمینه سلامت محیط جامعه (بهداشت هوا، بهداشت مواد غذایی، کنترل حشرات و جوندگان، آب و فضلاب، مدیریت پسماند و) 	اموزش عمومی و ارائه خدمات مشترک مدیریت سلامت محیط جامعه ، محیط های جمعی و محیط خانوار	
		*	*	<ul style="list-style-type: none"> - اطلاع رسانی عمومی در زمینه سلامت محیط جامعه (بهداشت هوا، بهداشت مواد غذایی، کنترل حشرات و جوندگان، آب و فضلاب، مدیریت پسماند و) 		
		*	*	<ul style="list-style-type: none"> - شرکت در جلسات مرتبط با بهداشت آب و فاضلاب جامعه بمنظور جلب همکاری بین بخشی و درون بخشی و پیگیری مصوبات جلسات 		
		*		<ul style="list-style-type: none"> - رسیدگی و پیگیری شکایات مرتبط وارائه راهکار های عملی با توجه به شرایط بومی ، فرهنگی و اجتماعی 		
		*	*	<ul style="list-style-type: none"> - جمع آوری ، ثبت اطلاعات و آمار مورد نیاز در زمینه خدمات ارائه شده 		
		*	*	<ul style="list-style-type: none"> - تهییه و ارائه گزارش های مرتبط با خدمات ارائه شده برای سطوح بالاتر 		
		*	*	<ul style="list-style-type: none"> - ثبت اطلاعات در سامانه جامع مدیریت بازرسی مرکز سلامت محیط و کار و سامانه جامع اطلاعات بهداشت محیط کشور و پورتال مرکز سلامت محیط و کار 		

خدمات سلامت سطح اول

پیوست ۱۱: شرح وظایف بهورز، کارдан یا کارشناس بهداشت حرفه‌ای

منابع	کاردان یا کارشناس بهداشت حرفه‌ای در مرکز سلامت جامعه	کاردان یا کارشناس بهداشت حرفه‌ای در پایگاه	شرح فعالیت خدمت ارائه شده توسط ارائه دهنده خدمت	نحوه ارائه	جهت
			<p>-شناسایی کارگاههای خانگی و غیر خانگی روستایی اصلی و قمر با انجام سرشماری سالانه و ثبت مشخصات عمومی کارگاه در فرم شناسنامه کارگاهی</p> <p>-تفکیک کارگاههای خانگی از غیر خانگی، تعیین بعد شاغلین در کارگاههای غیر خانگی و تعیین آدرس آنها</p> <p>ارجاع فرم شناسنامه کارگاههای غیر خانگی بیش از ۲۰ نفر شاغل به مرکز بهداشتی درمانی روستایی</p> <p>تهیه برنامه زمانبندی بازدید از کلیه کارگاههای خانگی و کارگاههای غیر خانگی کمتر از ۲۰ نفر شاغل (حداقل سه بازدید در طی سال)</p>	هزار	هزار
	*		<p>سر شماری کارگاههای منطقه تحت پوشش حاشیه شهر و مجتمع های کارگاهی خاص حاشیه شهر مانند کوره پذخانه ها و کارگاه های سنتی آهنگری ، ریخته گری و بنگاه های اقتصادی غیر رسمی و</p>	هزار	هزار
			<p>برنامه ریزی ، نظارت و اجرای طرح سر شماری کارگاههای تحت پوشش منطقه در حاشیه شهرها و مجتمع های کارگاهی خاص حاشیه شهر مانند کوره پذخانه ها و کارگاه های سنتی آهنگری ، ریخته گری، مراکز باز یافت زباله ، عوامل اجرایی پسمندی های شهرداری و مراکز مرتبط، و بنگاه های اقتصادی غیر رسمی و</p>	هزار	هزار
	*		<p>تهیه نقشه توزیع کارگاههای غیر خانگی به تفکیک بعد شاغلین (کمتر از ۲۰-۵۰ نفر، بیش از ۵۰۰ نفر) و ایستگاههای بهگر تحت پوشش پایگاه</p>	هزار	هزار
			<p>تهیه نقشه توزیع کارگاههای غیر خانگی به تفکیک بعد شاغلین (کمتر از ۲۰-۵۰ نفر، بیش از ۵۰۰ نفر) و ایستگاههای بهگر، خانه بهداشت کارگری، مراکز بهداشت کار، کمیته های حفاظت فنی و بهداشت کار تحت پوشش مرکز</p>	هزار	هزار
•	*		<p>شناسایی کارگاه های مشمول ایستگاه بهگر و هماهنگی با مرکز بهداشت معین و اقدامات لازم در مراحل نگهداری و ایجاد ایستگاه های بهگر در کارگاه های مشمول در مراحل انتخاب بهگر ، اعزام منتخبین به دوره های آموزشی و بازآموزی برقراری نگهداری وسایل و امکانات کیت بهگر برای پاسخگویی صحیح به هنگام بروز حادث ناشی از کار</p>	هزار	هزار

خدمات سلامت سطح اول

منابع	کاردان یا کارشناس بهداشت حرفه‌ای در مرکز سلامت جامعه	کاردان یا کارشناس بهداشت حرفه‌ای در پایگاه	نام	شرح فعالیت خدمت ارائه شده توسط ارائه دهنده خدمت	جهت مدنظر	جهت	
			۲۲	تعیین کارگاه ها و واحدهای شغلی مشمول ایستگاههای بهگر، خانه بهداشت کارگری، مراکز بهداشت کار، کمیته های حفاظت فی و بهداشت کار در حاشیه شهر و کسب فهرست شرکتها و مراکز خصوصی ارائه دهنده خدمات بهداشت حرفه ای و طب کار دارای مجوز فعالیت از کمیته صدور مجوز این نوع خدمات در معاونت بهداشتی دانشگاه / دانشکده ذیربط و اعلام فهرست مزبور با روش های مناسب اطلاع رسانی به کارگاه ها و واحدهای شغلی منطقه تحت پوشش هماهنگی بروند بخشی در جهت استقرار تشکیلات بهداشت حرفه ای در کارگاه ها و واحدهای شغلی مشمول			
				ارجاع فرم شناسنامه تکمیل شده کارگاههای غیر خانگی غیر مشمول به سطح بالاتر			
				تکمیل فرم بازدید کارگاههای خانگی و غیر خانگی کمتر از ۲۰ نفر شاغل در روستای اصلی و قمر			
				تکمیل فرم بازدید کارگاههای غیر خانگی کمتر از ۵۰ نفر شاغل در حاشیه شهر و مجتمع های کارگاهی خاص حاشیه شهر مانند کوره پذخانه ها و کارگاه های سنتی مانند آهنگری، ریخته گری و بنگاه های اقتصادی غیر رسمی و			
				تکمیل فرم بازدید کارگاههای غیر خانگی بیش از ۵۰ نفر شاغل در حاشیه شهر و مجتمع های کارگاهی خاص حاشیه شهر مانند کوره پذخانه ها و کارگاه های سنتی مانند آهنگری ، ریخته گری و بنگاه های اقتصادی غیر رسمی و			
				تهیه برنامه زمانبندی بازدید از کارگاههای تحت پوشش (حداقل ۳ بار بازدید در طی سال (وینیز برنامه زمانبندی نظارت بر تشکیلات بهداشت حرفه ای در کارگاه ها و واحدهای شغلی منطقه تحت پوشش (۳ بازدید در طی سال از هر ایستگاه)			

خدمات سلامت سطح اول

منابع	کاردان یا کارشناس بهداشت حرفه‌ای در مرکز سلامت جامعه	کاردان یا کارشناس بهداشت حرفه‌ای در پایگاه	نحوه	شرح فعالیت خدمت ارائه شده توسط ارائه دهنده خدمت	جهت من	جهت
			۲:	<p>الف : بازدید از کارگاههای تحت پوشش خانه بهداشت / پایگاه بهداشت / مرکز بهداشت معین - در اولین نوبت بازدید در سال جاری شامل مراحل :</p> <p>۱- حضور در کارگاه برای ثبت اطلاعات در سامانه / فرم بازدید کارگاهی تک واحدی(در صورتی که کارگاه فقط از یک سوله تشکیل شده است) و یا فرم بازدید کارگاهی چند واحدی(در صورتی که خط تولید کارگاه از چند سوله مجزا تشکیل شده است) به شرح زیر:</p> <p>۱-۱ اطلاعات عمومی کارگاه (نام کارگاه، نام کارفرما، نوع مالکیت، مجوز فعالیت، تاریخ راه اندازی ،آدرس، نام محصول، نوع مواد اولیه اصلی، نوع کارگاه، تشكیلات بهداشتی موجود، کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار،نام واحد یا واحدهای طرف قرارداد برای ارائه خدمات بهداشت حرفه ای و طب کار،و تعداد شاغلین)</p> <p>۲- بررسی کارگاه از نظر عوامل زیان آور محیط کار شامل : عوامل فیزیکی،شیمیایی،وارگونومی)و ثبت اطلاعات بر مبنای دستورالعمل تکمیل فرمهای بازدید کارگاهی تک واحدی و چند واحدی</p> <p>۳- بررسی کارگاه از نظر تأسیسات و تسهیلات بهداشتی (مطابق با این نامه ماده ۱۵۶ قانون کار) شامل: ساختمان،تسهیلات بهداشتی(توالت ،دستشویی حمام ،آب مصارف بهداشتی دفع فاضلاب و...)و ثبت اطلاعات بر مبنای دستورالعمل تکمیل فرمهای بازدید کارگاهی تک واحدی و چند واحدی</p> <p>۴- بررسی وضعیت مراقبتهای بهداشتی شاغلین به شرح زیر :</p> <p>الف : معاینات ادواری انجام شده از نظر کمی به تفکیک جنس</p> <p>ب : ارجاع موارد مشکوک به بیماریهای شغلی و مصدومین ناشی از کار به مراکز تخصصی طب کار</p> <p>ج : کنترل کارت سلامت شاغلینی که با مواد غذایی سروکار دارند و ثبت آن از نظر کمی</p> <p>۵- بررسی وضعیت استفاده از وسایل حفاظت فردی براساس نوع مواجهه شاغل/شاغلین با عوامل زیان آور و ثبت آن از نظر کمی</p> <p>۶- بررسی وضعیت موجود از نظر وجود جعبه کمکهای اولیه و محتويات آن برای ارائه خدمات کمکهای اولیه در موقع بروز حادثه در کارگاه و ثبت آن در فرم بازدید کارگاهی</p>	۲:	

خدمات سلامت سطح اول

منابع	کاردان یا کارشناس بهداشت حرفه‌ای در مرکز سلامت جامعه	کاردان یا کارشناس بهداشت حرفه‌ای در پایگاه	کاردان یا کارشناس بهداشت حرفه‌ای در پایگاه	شرح فعالیت خدمت ارائه شده توسط ارائه دهنده خدمت	نحوه ارائه	جهت
				<p>۱- ثبت نواقص در قسمت نظریه بازدید کننده و تعیین مهلت مقرر برای رفع نواقص</p> <p>۲- ثبت نام و نام خانوادگی بازدید کننده و امضاء وی</p> <p>۳- ثبت نام و نام خانوادگی کارفرما یا نماینده وی و امضاء وی</p> <p>۴- ارائه یک نسخه از فرم تکمیل شده به کارفرما یا نماینده وی</p> <p>۵- حضور مجدد در خانه بهداشت / پایگاه / مرکز و در صورت عدم لستفاده از سامانه بازرگانی برای ثبت اطلاعات ، تکمیل دفاتر ثبت روزانه و تنظیم برنامه بازدید دوم برمبنای مهلت مقرر برای رفع نواقص</p> <p>۶- حضور مجدد در کارگاه‌های تحت پوشش خانه بهداشت / پایگاه / مرکز بهداشت معین پس از انقضای مهلت مقرر در نوبت / نوبتهاي قبلی (بازدید دوم و سوم)</p> <p>۷- ثبت اطلاعات بندهای ۲ لغایت ۵ در ستون نوبت دوم و سوم فرم بازدید کارگاهی توسط بهوزر / کاردان و کارشناس بهداشت حرفه‌ای و بررسی میزان رفع نواقص</p> <p>۸- انجام بازدید نوبت سوم و در صورت عدم رفع نواقص گزارش مراتب و مستندات مربوطه ارجاع به کارشناس بهداشت حرفه‌ای</p> <p>۹- ثبت اطلاعات نوبت دوم و سوم بازدید و در صورت عدم استفاده سامانه بازرگانی در دفاتر ثبت بازدید روزانه</p> <p>۱۰- در صورت عدم لستفاده سامانه بازرگانی جمع بندی نتایج بازدید کارگاه‌های در منطقه (استخراج شده از دفاتر ثبت روزانه) و تکمیل فرم‌های گزارش دهی ۱۱۱-۱۱۲ بصورت شش ماهه در ارتباط با وضعیت کارگاهها محاسبه شاخص‌های مربوطه به سطح بالاتر در سیستم ارجاع</p>		
				<p>نظرارت بر تشکیلات بهداشت حرفه‌ای در کارگاه‌ها و واحدهای شغلی منطقه شامل :</p> <p>- ثبت اطلاعات در فرم نظرارت بر تشکیلات بهداشت حرفه‌ای در کارگاه‌ها و واحدهای شغلی</p> <p>- ارائه گزارش عملکرد بهگران ، بهداشتیاران کار ، کارشناسان و کاردان‌های شاغل در کارگاه‌ها و واحدهای شغلی به مرکز بهداشت معین اشهرستان</p>		

خدمات سلامت سطح اول

منابع	کاردان یا کارشناس بهداشت حرفه‌ای در مرکز سلامت جامعه	کاردان یا کارشناس بهداشت حرفه‌ای در پایگاه	کاردان یا کارشناس بهداشت حرفه‌ای در منطقه	شرح فعالیت خدمت ارائه شده توسط ارائه دهنده خدمت	نحوه
				ایجاد ایستگاه بهگر در کارگاههای مشمول (۵۰-۲۰ نفرشاغل) در منطقه که فاقد تشکیلات مزبور میباشد	
				ارزشیابی عملکرد تشکیلات بهداشت حرفه‌ای در کارگاه‌های منطقه و رفع مشکلات موجود وارتقاء برنامه	
				برگزاری دوره‌های آموزشی و باز آموزی بهگران، بهداشتیار ان کار، کاردان‌ها و کارشناسان بهداشت حرفه‌ای شاغل در کارگاه‌ها و واحدهای شغلی منطقه	
				آموزش چهره به چهره کارفرمایان، شاغلین و بهگران در هنگام بازدید کارگاهی در زمینه بهداشت حرفه‌ای	
				اجرای برنامه مشاغل سخت وزیان آور	
۲ از آن نهاد و گذلت				اجرای طرح مقابله با سروصدای محيط کار در مورد کارگاههای دارای عامل زیان آور صدا	
				اجرای طرح تأمین روشنایی مناسب در محيط کار درمورد کارگاههای فاقد روشنایی مناسب	
				اجرای طرح تدوین پروفایل شیمیایی درمورد مواد شیمیایی مورد مصرف در منطقه و پیگیری اقدامات لازم جهت اجرای نظام هماهنگ برچسب گزاری مواد شیمیایی	
				تمکیل چک لیست‌های مربوطه به قبل و بعد از وقوع حوادث شیمیایی برای ارائه به سطوح مافوق و ثبت آن در سامانه	
				اجرای طرح مداخله ارگونومی در فعالیتهای بهداشت حرفه‌ای درمورد کارگاههای که شاغلین آنها وضعیت مناسب در حین انجام کار ندارند و یا فاقد ابزار کار مناسب می‌باشند و یا هر دو مورد	
				ناظارت و پیگیری برنامه معاینات ادواری شاغلین مطابق با دستورالعمل‌های مربوطه و تمکیل فرم ۱۱۱-۳ (فرم اعلام بیماریهای ناشی از کار) مطابق با دستورالعمل آن	

خدمات سلامت سطح اول

منابع	کاردان یا کارشناس بهداشت حرفه‌ای در مرکز سلامت جامعه	کاردان یا کارشناس بهداشت حرفه‌ای در پایگاه	نام	شرح فعالیت خدمت ارائه شده توسط ارائه دهنده خدمت	جهت من	جهت من
				اطلاع رسانی مناسب در منطقه برای دسترسی جامعه هدف (کارفرمایان ، مدیران اجرایی ، کارگران ، کاردان ها و کارشناسان بهداشت حرفه‌ای شاغل در کارگاه ها و واحد های شغلی و شاغلین ، نهادها ، تشکل ها و.....) به خدمات تخصصی بهداشت حرفه‌ای و طب کار		
				ارجاع به سطوح بالاتر برای پیگرد قانونی کارفرمایان مختلف از موازین بهداشت حرفه‌ای		

پیوست ۱۲:

شرح وظایف کارشناس تغذیه در تیم سلامت^۶

۱. تجویز مکمل‌های غذایی (اسید فولیک، مولتی ویتامین، آهن) در موارد مورد لزوم یا مطابق برنامه کشوری برای گروه‌های خاص
۲. پیگیری درمان بیماریهای مرتبط با تغذیه تحت مشاوره کارشناس تغذیه مانند اضافه وزن و چاقی، لاغری، کم خونی، فشار خون بالا، دیابت، پوکی استخوان و دیس لیپیدمی، هیپو تیروئیدی، فیلکتونوریا
۳. آموزش تغذیه به بیماران و موارد ارجاع شده
۴. اجرای برنامه‌های آموزشی گروهی
۵. نظارت بر برنامه‌های تغذیه شامل مکمل‌باری، پایگاه‌های تغذیه سالم
۶. تنظیم رژیم غذایی برای بیماران یا افرادی که تغذیه ناسالم دارند
۷. نظارت بر فروشگاه‌های عرضه مواد غذایی و پایش نمک‌های خوراکی به صورت موردي با همکاری کارشناس بهداشت محیط
۸. نظارت بر برنامه‌های تغذیه در مدارس شامل مکمل‌باری، پایگاه‌های تغذیه سالم و مشارکت در برنامه‌های آموزشی تغذیه
۹. مشارکت در فعالیت‌های اجتماع محور (حمایت‌های تغذیه‌ای و توانمندسازی خانوارهای نیازمند، برگزاری جشنواره‌ها، مشارکت در برگزاری مناسبات‌های مختلف و..)
۱۰. عضویت در شورای اجتماعی محلات، مشارکت در برنامه‌های آموزشی فرهنگسرای محله و ..

^۶ برای اطلاع از جزئیات انجام کار از کتاب «راهنمای کشوری تغذیه برای تیم سلامت» استفاده نمایید

شرح وظایف کارشناس سلامت روان در تیم سلامت^۷

۱. آموزش مهارت های فرزندپروری
۲. آموزش مهارت های زندگی
۳. آموزش های خود مراقبتی در حوزه سلامت روانی، اجتماعی و اعتیاد
۴. غربالگری تکمیلی در سوء مصرف مواد، مداخله مختصر و پیگیری
۵. خدمات روانی-اجتماعی در درمان سوء مصرف کنندگان مواد
۶. آموزش های روانشنختی کاهش آسیب اعتیاد
۷. آموزش‌های روانشنختی به بیماران مبتلا به اختلالات روانپزشکی (غیرسایکوز)
۸. آموزش گروهی خانواده بیماران مبتلا به اختلالات سایکوتیک
۹. آموزش گروهی بیماران مبتلا به اختلالات سایکوتیک
۱۰. ویزیت در منزل بیماران مبتلا به اختلالات سایکوتیک
۱۱. پیشگیری از خودکشی
۱۲. پیشگیری از خودکشی مجدد
۱۳. مشاوره های عمومی
۱۴. غربالگری تکمیلی سلامت اجتماعی
۱۵. ارائه حمایتهای روانی - اجتماعی به بزرگسالان
۱۶. ارائه حمایتهای روانی اجتماعی به کودکان
۱۷. مداخلات جامعه محور در مدیریت عوامل خطر سلامت اجتماعی

^۷ برای اطلاع از جزئیات انجام کار از کتاب «راهنمای کارشناس سلامت روان در سطح اول» استفاده نمایید